

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Nr. 42(760) XXI METAI. (15 ct.)

MONTREAL, 1961 m. SPALIO-OCTOBER 25 d.

Postage paid at Montreal.

ChruščiovisitvirtinaStalinososte KAS NAUJA KANADOJE

PASAULINIS KOMPARTIJOS SUVAŽIAVIMAS
ATIDENGĖ KOMPARTIJOS SKILIMĄ

Albanija tas „mažasis akmenėlis“, ant kurio suklupo Rusijos diktatorius Chruščiovas.

22 KOMPARTIJOS suvažia mas, spalio 17 dieną prasidėjęs Maskvoje, kuriame dalyvauja ir Kanados kompartijos lyderis Time Buck, yra suorga nizuotas

PASAULINIŲ MASTŲ, nes jame dalyvauja 80-ties valstybių penktosios kolonos kompartijos lyderiai, o kitų — išsios delegacijos.

Neabejotina, kad be viešų susirinkimų, kurie vyksta Kremliuje,

BUS IR SLAPTŲ SUSIRINKIMŲ,

skirtų specialiai užsieniečiams. kuriuose jie bus ir painformuoti ir painstruktuoti, kas reikia žinoti ir kaip veikti, kad jų gyvenamose valstybėse būtų dirbama Maskvos diktatūros naudai. Bet apie tai tik vėliau šis tas galės paaiškėti, jeigu po suvažiavimo neatsiras koks „išorinis vikas“, kuris, patyręs ir sutrūkęs maskvinio imperalizmo kėslus, paskelbs tikslesnius žinių.

CHRUŠČIOV, kalbėjęs dukart po 6 valandas, ši suvažiavimą faktinai panaudojo

SAVO ĮSITVIRTINIMUI STALINO SOSTE.

Faktiškai jis, atgaivino asmenų kultą, nors formaliai kalbėjo prieš tą asmenų kultą. Ir tas „pasaulis alkio ir vergų“ iš tikimais ir „entuziastingai“ tam plojo, išskyrus... Sov. Kiniją ir Albaniją. Gal kas ir daugiau su silaikė, bet dabar dar neaišku.

CU-EN LAI, Sov. Kinijos premjeras, ne tikai nepasveikino Chruščiovo už 6 valandų akiplėšiškiausio melo ir savo asmenų kulto iškelimo kalbą, bet ir tame pat

SUSIRINKIME NUPEIKĖ CHRUŠČIOVO NEKOREKTIŠKUMĄ,

puolant tos mažos valstybės komunistus už tai, kad jie nepažino Maskvos diktatūrai ir daugiau pritarė Kinijos komunistų pažiūrai. Šis faktas rodo, kad **KOMUNISTŲ LAGERIJE VYKSTA SKILIMAS.**

Ligšiol jis buvo vis dar dengiamas ir maskuojamas, bet dabar jau paaiškėjo visu atvirumu.

Kaip Chruščiovas reaguos į Kinijos premjero albanų gina mąją kalbą, dar pamatysime, bet yra aišku, kad

CHRUŠČIOVAS NEDRISO PALIESTI KINIJOS KOMUNISTŲ,

kuriuos kaip tik tai albanai atšėmė. Tat ir gi yra aišku, kad Chruščiovas visu sveriu puolė silpnus ir menkus albanus, bet didesnių ir stipresnių — kinų — pribijo ir paliesti. Atseit Chruščiovas, pagal rusų patarėlį, „moldieci protiv aviec, o protiv molodca i sam ovca“ (stiprus prieš avis, o prieš stiprų ir pats avis)...

VIESUMON iškeltas ir Stalino nuvertinimas, kurį ilgą laiką maskviniai vergai kitose valstybėse ginklavo. Dabar Chruščiovas pakartotinai, bet jau visiškai atvirai,

NUVERTINO STALINO ASMENS KULTĄ,

su jo piktadarybėmis, žmogžudystėmis ir kt., suprantama, kad jis jo vieton galėtų atsisto

ti. Reikia pripažinti, kad „chruščiovis“ gudriai veikia: jis pirmą Molotovą, Kaganovičių, Suslovą, po to po vieną likvidavo savo „kolektyvinės valdžios“ (apie kurią dabar nė žodžio) dvynukus — Bulganiną ir Vorosilovą; Žukovą ir dabar, likvidavęs konkurentus, sudarė jau gausias pataikūnų, kurie „burnymi aplodismentais“ pa lydi kiekvieną jo žodį.

ŠAMONINGO savarankiško žmogaus, koks yra siekiamas, atžvilgiu

SUVAŽIAVIMAS KREMLIJE DARO PASIBAISĖ TINĄ VAIZDĄ,

nes absoliuti suvažiavusiųjų dauguma yra beveidžiai šešėliai, ne žmonės; jie atrodo kaip suminėtoje rusų patarlėje.

Bet su faktu reikia skaitytis, ypač kad kvailumo fanatizmas yra be ribų. Paratizmas gi visais laikais buvo nelaimių kūrėjas.

KITOS ŽINIOS

— Turkijos parlamente ir senatė vyrauja lig perversmo buvusios partijos. Tat žmonės po to nepasikeitė. Ypač, kad naujos partijos, kuri formavosi su perversmu, lyderis nei į parlamentą neišrinktas. Štai kodėl perversmininkai pakorė Men deres ir kitus, nes jie galėjo būti išrinkti į naują seimą...

— JAV prezidentas užtikri no Laosą, kad gerbs jo sava rankiškumą ir neutralitetą.

— Suomijos prezidentas lan kėsi Kanadoje ir JAV ir apie jos valstybę gavo patikini mų dėl Suomijos laisvės.

— JAV pakartotina nuoneg žinias, kad sutinka svarstyti Rapackio planą dėl neutralios zonos Europoje.

— Visame pasaulyje yra kilęs didelis sąjūdis ir protestai dėl Rusijos diktatūros sumany mo išsprogdinti 50 megatonų bombą, bet bomba jau esanti sekmadienį išsprogdinta.

— Mikojanas kompartijos suvažiavime Kremliuje pakar tojo Albanijos premjero Ho dzo pasisakymą, kad Stalinas padaręs dvi klaidas — per anksti miręs ir prieš tai nelikv davęs Chruščiovo diktatūri nės klišos...

— Švedija, Norvegija, Japo nija, Islandija JTO politinė komisijon inėšė rezoliuciją, siū lančią išpėti Chruščiovą dėl 50 megatonų bombos, bet šis ne laukė ir bomba išsprogdino.

— V. Vokietijos vyriausybė sudaro Dr. Adenaueris vėl.

— Tiranos radio, atsikirsda mas Chruščiovui, jį vadino „re lagiu, šantažistu ir falsifikato rium.“

— JAV Baltieji rūmai kreipėsi į Chruščiovą išpėdami ne sprogdinti 50 megatonų bombos.

— JAV paleido naują satelitą, kuris aplink Žemę nuties metalinę juostą, tarnaujančią susisiekimui tikslams.

— Paryžiuje demonstravo 20.000 alžyriečių. Policija suėmė apie 3.000 ir išrėmė į Al žyrą. Susidūrimo metu yra už muštą iš abiejų pusių.

— JAV prezidento pasicun tins gen. Taylor pareiškė, kad Vietnamui apsaugoti nuo so vietinės agresijos reikia organ iuoti savo kariuomenę. Dėl to

Azijos pavergtus kraštus. Atvirai ir tiesiai galima pasi grožėti Kanados mnisteriu pir mininku J. Diefenbaker, kad jis okupacijos ir kolonializmo klausimą statovisų mastų ir visa apimtimi, kaip niekas kitas iš laisvųjų tautų vyriausybų. Die fenbaker pareiškimai dėl kolo nizmo yra pavyzdys ir kitoms Vakarų valstybėms. Jeigu taip visų valstybių atstovai pasisa kytų, tai toks pasisakymas pa siektų visas kolonines tautas ir Sovietų Rusijoje ir tos tautos būtų didžiausis Vakarų rams tis.

Diefenbaker tiesiai ir aiškiai pasakė: ką gi Chruščiovas kai ba apie kolonializmo panaik niimą, kai Rusija turi pavergusi ir kolonizuoja Pabaltijo tautas, Ukrainą, eilę Azijos vidurio tautų ir kt. Tegul Chruščiovas savo siūlymus pradeda nuo sa vęs; tegul duoda Rusijos pa vergtoms tautoms apsisprendi! Aišku, tiesu, sąžininga ir ko rektiška!

KANADOS VYRIAUSYBĖ PAREIŠKĖ RUSIJAI PROTESTĄ

dėl atominių bandymų ir ypac dėl 50 magnetonų bombos sprogdinimo, kas neabejotinai su kels didžiulius atominių dulkių nusėdimus Rusijoje ir plačiai už Rusijos ribų. Tai sudaro ma sinį žmonių sveikatai ir gyvy bei pavojų. Bet įdomu, kad So vietų Rusijos atstovas Ottawa je atsiskakė priimti Kanados pro testo notą. Matyti, Chruščio vo yra įsakyta Rusijos atsto vams protesto pareiškimų ne priimti...

ZIEMOS DARBAMS SKIRIAMA DAUGIAU LĖŠŲ

Pernai žiemos, kada dau giau reikėsi nedarbas, darbams buvo skirta 31 mil. dol., kuris davė darbo 11 tūkstančių dar bininkų. Siemet federalinė vy riausybė tam tikslui paskyrė 86 mil. dol., kurie užtikrins darbą 28 tūkst. darbininkų.

MONTREALIS TURĖS POŽEMINĮ TRAUKINĮ

Dabartinis Montrealio mies to galva, J. Drapeau, eidamas į rinkimus, pažadėjo pagerinti Montrealio miesto susisiekimą ir pastatyti požeminį traukinį, kurį daugelis žadėjo, bet nie kas savo pažadų netesėjo. Dra peau pažadus tikrai tęsi. Spalio 20 d. jis oficialiai pareiškė, kad Montrealio požeminis trauki nys galutinai nutartas daryti ir kad tam užsimojimui yra gau tas Quebeco valdžios oficia lų pritarimas. Požeminis ofi cialiai bus vadinamas **METRO**. Statybos darbai, Drapeau sako, prasidės tuojau.

Pradžiai užplanuota 3 lini jos: 1. Nuo Atwater terminus iki Frontenac terminus K 3.3

Maskva kelia triukšmą, esą „JAV agresija“...

— Susilaukęs tvirtesnio JA V pasisakymo dėl Berlyno, Chruščiovas jau rodo „nuola dumo“.

— Vengrai Austrijoje pagro bė vieną pabėgėlį vengrą.

— Šūviais nužudytas Urun di valdžios Afrikoje premjeras.

— Chruščiovas mes iš parti jos Malenkova ir Kaganovi čių.

mylios; 2. Nuo Cremazie bul varo iki Craig terminus — 6 mylios, ir 3. Nuo Cartierville iki Victoria aikštės — 11.6 my lios. Ši linija šiaurėje turės at šaką į rytus. Viso požeminis bus 21.4 mylių ilgio. Viena da lis jo eis po Mont Royal kalnų, kita dalis eis viršum Berri g vės.

Iš 29 miestų pasaulyje, tu rinčių požeminius traukinius Montrealis, kaip užplanuotos 3 linijos, užims 8 tą vietą ir bus didesnis už Toronto 6.5 mylių Montrealio Metro bus moder niškas; jo vagonai bus pastaty ti ant pneumatinių ratų, tiktai toje linijoje, kuri eis po kalnų ir naudosis jau esamais CNR bėgiais, turės metalinius ratus. Vagonai bus truputį siauresni kaip Londono ir truputį plates ni kaip Paryžiaus požeminių traukinių. Tunelių kasimas ir įrengimas atsisie apie 125 mil. dol., ir riedmenų — apie 25 mil. dol. Šios 3 linijos, (o jų numatyta daug didesnė siste ma) bus baigtos statyti prieš 4 rius metus, bet bus pradėtos naudoti apie trečius darbo me tus. Suprantama, kad Metro statyba duos darbo nemažam darbininkų skaičiui. Tai yra di delis ir labai svarbus užsimoji mas.

LONDONAS IR SARNIA ATSIKAKĖ „SAUSOJO REŽIMO“

Faktas įdomus tuo, kad vie noje ir kitoje Kanados vietoje „sausas režimas“ tvirtai laikėsi 50 metų! Ir staiga paskutiniu balsavimų metu už jo atsiskak mą pasisakė 80%!.. Taigi, Lon dono srityse ir Sarnijoje bus ati daryti restoranai su gėrimais ir barai.

KRAUJO AUKOJIMO

rekordą padarė Quebec'o pro vincija. Pradėjusi kraujo auko jimo vąj 1948 metais per Ka nados Raudonąjį Kryžių, Que beco provinciją suaukojo jau 1 milijoną kvortų ir dabar jau varo antrą milijoną.

DIDIEJI KANADOS MIESTAI

Paskutinė statistika parodė įdomių žinių, kurios čia patie kiamos. Pirmieji skaičiai rodo dabarties skaičius, antrieji — ka čiai rodo, kokie jie buvo prieš dešimt metų:

Montreal: 2,059,341	1,741,813
Toronto: 1,798,491	1,502,253
Vancouver: 777,194	665,017
Winnipeg: 469,055	412,246
Ottawa: 418,399	345,460
Hamilton: 391,007	338,294
Quebec: 351,448	311,604
Edmonton: 330,704	254,453
Calgary:	271,764
Windsor:	191,237
Halifax:	179,220
London:	178,409
Kitchener:	153,512
Victoria:	150,760
Sudbury:	109,397
St. Jean, N-B	92,479
St. Jean, T-N	88,690

SLAVŲ KALBOS EDMON TONO UNIVERSITETE

Edmontono universitete įve dama slavistikos katedra, ku rios vedėju pakviestas Dr. Os tap Kociuba, ukrainietis, baigęs kalbų mokslus Anglijoje ir Bel gijoje.

MAŠINŲ FONDO VAJUS

NL Mašinų Fondo vąjus tę siamas. Labai nuosirdžiai pra šomi visi skaitytojai ji parem ti, nes yra gyvas reikalas spaus tuvę pertvarkyti. Todėl esame labai dėkingi tautiečiams Skai tytojams, kurie siunčia tai au kū, tai nuperka šerų (vienas šėras 10 dol.). Dabar gauta iš šių tautiečių:

Dr. Juozas Senikas,
St. Jean, P. Q.\$20.00
Dr. Vincas Tercijonas,
Blueberry Hill, USA \$20.00
Liudas Leparskas,
Windsor, Ont.\$10.00
Rom asValintas,
LaSalle, P. Q.\$ 5.00
Per savaitę M. F. gavo
viso\$55.00
Visiems prisidėjusiems prie Mašinų Fondo vąjaus nuošė džiausiai dėkojame.
NL M. F-de buvo \$ 6,310.00
Per savaitę gauta \$ 55.00

NL M. Fonde yra \$ 6,365.00
M. F-dui užplanuota \$15,000.00
M. F. dar trūksta \$ 8,635.00
Tautiečius, ypač N. L-vos skaitytojus, maloniai prašome Mašinų Fondą papildyti iki už planuotos sumos, už ką būsime labai dėkingi.

Mašinų Fondo vąjaus talki ninkais sutiko būti nauji talki ninkai:

Vytautas Jakonis,
2044 Dutrisac, St. Laurent.
Sveikiname naujus NL Ma šinų Fondo baigiamojo vąjaus talkininkus ir kviečiame nau jus, kuriuos prašome apie tai pranešti Vyriausiajam vąjaus vykdytojui Montrealyje p. J. Šiaučiu liui, telef. PO 7-2781.

Visiems vąjaus dalyviams nuosirdžiai dėkojame ir prašo me atsiliepti daugiau tautiečių. Spaudos Bendrovės „Neprik lausoma Lietuva“ Valdyba.

Nuo kapitoliaus padangės

SUSIRŪPINIMĄ KELIĄ GANDAI
ar reali tikrovė?

I Washingtoną atvyko VLi ko pirm. Dr. Antanas Trima kas. Jis kairiurams spaudos žmonėms yra prasaręs, kad esą kairiųjų pašalėmis einančių žinių, kad taikai dėl Berlyno vienas rimčiausių atlyginimų dabartinėmis sąlygomis gali bū ti Pabaltijo valstybių okupaci jos pripažinimas. Apie tą, kaip žinoma, primygtinai rašo „The New York Times“ politinis re daktorius Sulzbergeris, neabe jotinai turįs tikslų žinių iš Vai stybės departamento ir, labai galimas dalykas, atliekąs jam patarnavinimą — dėl viso ko pa ruošdamas tam pripažinimui dirvą.

Šitas žinias, bet daugiau už maskuotai, skelbia ir „labai ar ti tūlas amerikines sferas pažįs tą“ kairurie lietuviai, pasireš kią spaudoje.

Ką čia Dr. A. Trimakas su žinos, ką patirs, parodys neto lima ateitis. Bet šių žinių lietu

viai yra veikiami nepaprastai stipriai.

Čia spėliojama, kad Berly no krizė be vakariečių aukų ne išsprendžiama. O kadangi Va karai pastoviai traukiasi prieš sovietinę agresiją, tai ir aukos neišvengiamos. Dabar spren džiamas klausimas, kuo numal šinti Sov. Rusijos agresijos šan tazas? Ir esą Pabaltijo okupa cijos pripažinimas, kurio pa skelbimo Chruščiovas lauktų dar 22 kompartijos suvažiavi me, esąs viena galima kaina už taiką Berlyne.

Beje, tai jau nebūtų staigme na (Sulzbergeris vienas pirmų jų dėl to išpėjo), bet tai jau būtų aiškus ženklas, kad Vaka rai, daugiausia — Amerika, nutarė kapituluoti prieš Sov. Rusiją. Bet, iš kitos pusės, gal tai yra perdėta, gal tycia lei džiami tokie gandai, ir Dr. Tri makas ne tikimai mums, lietuvia ms, bet ir visai žmonijai praneš linksmesnę žinią? Kor.

RUOŠIAMAS LINKSMAVAKARIS

Detroito ir Windsoro lietu vių Radio klubas, šeštadienį, spalio 28 d. naujojoje Slovakų salėje, 2120 Byng Rd., rudens sezono atidarymui, ruošia links maavakarį. Salė yra netoli di džionos sankryžos Tecumseh ir Walker Rd. tik du maži blo kai nuo Walker Rd. į vakarus kampas Tecumseh Rd. ir Byng Rd.

Džiugu, kad Detroito ir Windsoro lietuviai nors skirtin gu valstybių, atskiruose mies tuose gyvena, bet tarpusavyje gražiai sugyvena, bendradar biauja politinėje ir kultūrinėje veikloje, paremia vieni kitus.

Ir šiame bendrame vakare gausiai susirinks lietuviai sma giai praleisti laiką, pasivaisin i kanadiškomis bufeto gėrybė mis, pasigrožėti programa, ku ri bus išpildyta žinomų meni nių pajėgų. Mūsų šių dienų ak tualijas perduos humoristas A. Pesys ir Radio klubo progra mos vedėjas J. Kriščiūnas.

Kadangi salė yra nauja, vie naugštė ir gana erdvi, tai visi svečiai lengvai sutilps ir greta kitų malonumų čia pat prie ge ros orkestrso muzikos galės smagiai pasižokti.

Detroito, Windsoro ir šių miestų apylinkėse gyvenančius lietuvių Radio Klubu progra mų lietuviškas žodis, daina ir muzika aplanko kiekvieną sek madienį popiet. Šios progra mos tarnauja tik lietuviškam reikalui, dėlto ir ruošiamas lin ksmavakaris, tikimasi, susilauk s visų pritarimo ir atsilankymo. Vakarą pradžia 6 val. vakaro.

Radio Klubu radio pusva landis yra transliuojamas iš WCHB stoties, banga 1440, kiekvieną sekmadienį. Spalio mėn. transliacijų laikas 5.15 — 5.45, lapkričio mėn. 4.45 — 5.15, gruodžio mėn. 4.30 — 5. P. J.

TORONTO VL. PUTVIO ŠAULIŲ KUOPOS

valdyba savo posėdyje š. m. spalio mėn. 9 d. tarp kitų rei kalų svarstė ir nutarė suruošti lapkričio mėn. 4 d. Prisikėlimo parapijos salėje parenginą. Me ninę programą žada sudaryti iš mūsų jaunimo tarpo. Be to pasirūžta suruošti advento metu Toronto lietuvių teismą, kad labiau išryškintų lietuvių išvei jioje teigiamąsias ir neigiamą sias puses. V. B.

MONTREALIS

●ILGWU siuvėjai pasirašė su tartį, pagal kurią jie gauna at lyginimo už darbą pakėlimą ir savaitės darbo laiko sutrumpi nimą iki 37 valandų.

●Statybos darbininkai, kurių yra apie 30.000, streikavo, dėl to sustojo Montrealio dangorai žių statyba, bet streikas jau baigtas.

●P. Šimelaitienė iš Hamil'o no buvo atvykusi į Montrealį dalyvauti savo sesers, p. Karpa vičienės, auksinėse vedybinėse sukaiktuvėse.

●Autobusų vairuotojai ir kiti tarnautojai 3 metams pasirašė sutartį, gavę 7 ct. daugiau už darbo valandą.

●Asbesto įmonės darbininkai po 7 sav. streiko išsikovojo 10 ct. priedo už darbo valandą.

●Parduotuvių tarnautojai pri ėmė nutarimą, kad parduotu vės pirmadienį būtų uždarytos ir jie gautų antrą savaitę po ilso dieną. Krautuvių savini kai su tuo sutinka, bet šis nuta rimas turi būti patvirtintas pro vincijos parlamente.

KLB ŠALPOS FONDO

valdyba primena KLB Kr. v-bos nutarimą, šalpos vąj vyk dyti rudenį ir jį baigti gruodžio 1 d. Šalpos Fondas kvie čia apylinkes tą vąj dabar vykdyti, o visus tautiečius tam tikslui aukoti. Plačiau bus se kančiuose NL nr.

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! For liberation of Lithuania!
Už ištikimybę Kanadai! For loyalty to Canada!

Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash.

LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“

Redaktorius Jonas Kardelis.

DOMINIC 6-6220

7722 George Str., LaSalle, Montreal, P. Q., Canada.

Prenumerata metams:

Yearly Subscription Rates:

Kanadoje\$ 5.00 Canada\$ 5.00

Amerika ir P. Amerika...\$ 5.50 America & S. America...\$ 5.50

Visur kitur\$ 6.00 Other Countries\$ 6.00

Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenumerata arba sm. paštu ž.).

Ilgalaikiai skelbimai, pagal usitarimą, gausa nuolaidų.

O vis tiktai

DAUGIAU DĖMESIO VEDAMAM
„NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS“
MAŠINŲ FONDO VAJUI

„Nepriklausomos Lietuvos“ Spaudos B-vė Montrealyje, leisdamą laikraštį „Nepriklausoma Lietuva“, jau kuris metas veda Mašinų Fondo vajų su tikslu sukelti didesnę sumą, įsigijimui naujų modernių spausdinimo mašinų — ofseto komplektą, — kuriomis būtų galima spausdinti N. L. laikraštis daug gražesnis, įvairesnis ir įdomesnis; kuriomis būtų galima netik laikraštis, knygos spausdinti, bet ir kitus įvairius spaudos darbus atlikti; kuriomis būtų galima pakelti bendrą spausdintuvų apyvartą ir išvesti N. L. laikraščio spausdinimą į jo leidimą atpalaiduoti nuo slėgiančių rūpesčių, ir N. L. Sp. B-vės šeiminiams — šeriniams — už investuotą kapitalą m. kėti dividendus.

Užsibrėžtoji 15,000 dolerių suma nėra jau taip maža, nėra jau taip lengvai pasiekia ma, bet galima. B-vės valdyba, tikėdama visų N. L. laikraščio skaitytojų ir Kanadoje bei JAV esančių tautiečių pritarimu, visomis išgalėmis siekia visa tai realizuoti.

I kviečiamą Mašinų Fondo vajuos talką atsiliepė gražūs būrys talkininkų netik Montrealyje, bet ir iš kitų Kanados vietų. Jų skaičius dar vis didėja. Vieni iš jų jau spėjo gražiomis skaitlinėmis papildyti vedamo vajuos įnašus. Jiems už parodytą nuoširdumą ir svarbų reikalą supratimą tenka išreikšti didelę padėką.

Nors per paskutiniuosius š. m. vasaros mėnesius vajuos puštinai pašoko, bet vis tiktai tenka pripažinti, kad vajuos jau da gana lėtokai, ypatingai mūsų didžiojoje, kaip mes nuolat didžiojoje, lietuvių kolonijoje — Montrealyje; kuriems tenka garbės skaitytis N. L. vos laikraščio leidėjais, ir daugiau siai pasinaudoti jo galimais patarnavimais.

Dar didžiosios pusės reikia mos sumos trūksta. Trūksta dar 3—4 tūkstančių iki galimybės užpildyti naujas norimas mašinas, kuriomis jau būtų galima pradėti naujos operacijos.

Mielai šio laikraščio skaitytojai, Mielai Montreolio lietuviai, Malonūs N. L. Mašinų Fondo vajuos talkininkai, vis tiktai malonėkite atkreipti didesnę dėmesį į vedamą vajuos akciją, nelikite pasyvūs ir neatsisakykite paremti, ir papildyti jau turimus indėlius.

Malonėkite neatsisakyti į M. F. vajuos talkininko šėrų planą. Jų tarpininkavimą nepaženklins savojo vardo jo knygutėje.

Nėra jau taip maloni pareiga reikalą priminti; nėra jau taip lengva prašyti, ypač višiuomeniniam reikalui. Daug lengviau yra atsisakyti, pažadėti ir neištesėti.

Žinoma, labai lengvai reikia las išsispresčius, jeigu sakysime Montrealyje atsiranda apie šimtas tautiečių, kurie, supratę reikalo svarbumą paimtų po 10 naujų šėrų. Nebereikėtų tada

griaudenti ir prašyti. O džiaugtumės naujais, gražiais N. L. vos laikraščio puslapiais, džiaugtumės gražiais solidarumo vaisiais ir tuo faktu, kad esame tikrai kultūringos tautos nariai, kurie supranta spaudos svarbą ir neveltui didžiutumą prieš kitas gausias kolonijas.

Reikalui esant šioje padėtyje, kas tenka taip pat pagalvoti, jeigu būtų jei Montreolio lietuvių koje šeimoje nebūtų, arba ne tektumėm savojo gimta kalba rašyti žodžius, savo mielo „Nepriklausomos Lietuvos“ vardu paženklinto laikraščio?

Tikiu, kad tai atsilieptų, ne tik į esamų organizacijų veikimą, bet ir kiekvienas iautietis tai pajustų. Argi jis nėra reikalingas mūsų šeštadieniškos mokykloms, Lietuvniškos kursams, skiepijant jaunąjį kartai lietuviškumą?

Argi jis nėra reikalingas K. L. B. Montreolio Apyl. veiklai, lietuviškoms parapijoms, D. L. K. Vytauto klubui, gražiai progresuojančiam bankui „Litas“ ir visoms kitoms mažesnėms ar didesnėms organizacijoms, kurioms vienokiu ar kitokiu būdu laikraštis pasitarnauja, kurių veikimą per eilę metų kronikuoja mūsų čionykščio dakties gyvenimo istorijai?

Argi jis nereikalingas mūsų tarpe esantiems profesionalams — gydytojams, verslininkams, imonininkams, krautuviniams, pirkimo — pardavimo, bei įvairioms patarnavimo agentūroms?

O ką bekalbėti apie jo reikalingumą mūsų tautos likimieji kovai, už jos suvereninių teisių atstatymo kovoję.

Nežiūrint nieko, vis tiktai jis yra savas, mielas, gimtosios žemės žodis, mūsų pačių gyvybės kraujo lašas, mūsų pačių džiaugsmų ir vargų dalis.

Tikiu, kad nė vienas lietuvis nenuginčys fakto, jog anie mūsų tautos garbingon istorijon: jė vardai kaip Aušra, Varpas, Tėvynės Sargas, Apžvalga ir kiti ano meto lietuviški laikraščių vardai Aukso raidėmis yra įrašyti į jos lapus.

Vardai lietuviško rašyto žodžio, sutriuškinę šimto dvidešimt metų Maskvos slėgusia vergiją!

Vardai, iš grandinėmis sukaustytos, naikamos ir niekinamos mūsų tautos vaikų širdyse, išugdę kraujo aukos atiduoti nebijančius didvyrius, laisvės kovotojus, kurie savo atnešę mūsų tautai Laisvę ir Nepriklausomybę.

Tikiu, kad nė vienas susipratus lietuvis nenuneigs fakto, kad ir plačioje mūsų išeivijoje, kam mes šiandieną turime, yra išlaikyta dėka savo rašyto žodžio, kuris greta gimtosios kalbos yra tie židiniai, kurie dar neleidžia mums užmiršti gimtosios žemės saują, tėvynės meilę, jos džiaugsmus ir kančias.

Tikiu, kad viso tai netekus, netektumėm neikainojamos vertybės, netektumėm lietuviškos

Laiškai Redakcijai

Atsakymas kun. L. Jankui

„Nepriklausomos Lietuvos“ Nr. 38 išspausdintas kun. L. Jankaus laiškas Redakcijai dėl Stebėtojų korespondencijos apie L. Bendruomenės III Tarybos suvažiavimą Njūjorko 1961. IX. 2—3. Kun. L. Jankus šitaip nutaria stebėtoja:

„Gal mielas Stebėtojas ir stebėjo Tarybos suvažiavimą, bet ką sakė kun. Jankus, jis tikrai nenugirdo“.

O savo laišką redakcijai kun. L. Jankus šiaip baigia: „Keista, kad Stebėtojas taip aiškių pasisakymų nenugirdo ir parašė viską atbulai“.

Perskaitęs kun. L. Jankaus laišką Redakcijai nustebau ir susirūpinau. Kaltinimas surkus. Kaltina kun. L. Jankus, JAV Lietuvių Bendruomenės Narys, kurį žinau kaip didelės pagarbos lietuvių tarpe nusipelnusį žmogų: didelį lietuvių patriotą, veiklų visuomenininką, labai socialią asmenybę. O Stebėtojas kaltinamas iškreipimu faktų, vadinas, visuomenės klaidinimu. Tokios klaidos, rodos, niekada nesu daręs, ką rašydamas visados rūpinaisi būti objektyvus. Ir aną korespondenciją rašydamas, taip galvoju ir švaresčiau. Jei kun. L. Jankaus teigimai tikri, tai nebent suklypusi bus mano atmintis ir supratimas, pagalvojau ir atariu pats save patikrinti.

Kitą dieną nuvykau pas vieną suvažiavimo dalyvį, kuris LB Tarybos suvažiavimą atsiėjęs sekė nuo pradžios iki pabaigos. Tą asmenį seniai gerai pažįstu kaip taurų, sąžiningą, plačiai išsilavinusį, objektyvų ir tolerantišką žmogų. Dėl patogumo jį toliau vadinsiu Dalyviu.

Kad nebūtų jokios sugestijos iš pat pradžios. Dalyviui ne pasakiau, kuriuo reikalu esu pas jį atvykęs, tik išsinekau apie Tarybos suvažiavimą ir prašiau pasisakyti, ką jis atsimena apie A. Mikulskio, kun. St. Šantaro, kun. L. Jankaus ir T. Blinistro kalbas, svarstant kun. Pr. Garšvos referatą „Lietuvybės išlaikymo būdai ir priemonės“.

Dalyvis smulkiai atpasakojo tų kalbų eigą ir viską pasakojo lygiai taip, kaip ir aš tas kalbas atsimenu ir kaip jas buvau supratęs. Paskui pa daviau dalyviui „Nepriklausomos“ korespondenciją apie LB Tarybos suvažiavimą. Dalyvis, pasirodė, nebuvo tos korespondencijos skaitęs. Paklausiau, ar toje korespondencijoje nėra prasielkimų su tiesa. Dalyvis pareiškė, kad korespondencija jam atrodanti teisinga. Tik dabar padaviau Dalyviui pasiskaityti kun. L. Jankaus laišką Redakcijai. Dalyvis labai nustebė dėl kun. L. Jankaus išvadų.

Tai tiek apie savo paties „pasitikrinimą“.

Dabar jau, pasiremdamas ne vien savo, bet ir Dalyvio atmintimi, trumpai apsakysiu, kaip vyko suvažiavime kalbos apie lietuvių vaikų mokymą tikybos dalyku.

Po kun. Pr. Garšvos referato prasidėjo diskusijos. A. Mikulskis pasisakė, kad parapijinių mokyklų lietuvių vaikams esą skaudziai, nes tikybos esą mokomi angliškai. Į A. Mikulskio pastabą atsakė kun. Š. Šantaras pareiškdamas, kad toks esąs Kunigų Vieniybės nutarimas — išmokyti vakus tikybos dalykų angliškai. Tada

kultūros bruožo, savo pačių veido, savo gyvybės kraujo. Likume žmonės be vardo, be veido, be praeities pėdsakų.

Tikiu, kad išlaikymas mūsų lietuviškos spaudos yra pats pagrindinis mūsų išeivijos reikalas, garbės reikalas!!!

Taip pat noriu tikėti, kad šios kelios mano mintys „Nepriklausomos Lietuvos“ Mašinų Fondo vajuos akcijoje bus užgirstos, supertos ir paremtos.

J. Šiaučiulis

Nepriklausomos Lietuvos Spaudos B-vės Mašinų Fondo vajuos Montreolio atstovas.

esąs toks pagrindas: kad lietuvių vaikai, atsidūrę kada nelietuviškoje parapijoje, kur nebūtų lietuvių kunigų, praktiškai galėtų atlikti religines pareigas, o nenutolti nuo religinės praktikos. Po kun. St. Šantaro kalbėjo kun. L. Jankus. Jis apneigė kun. Šantaro pareiškimą, tik išdėstė savo pažiūrą ir tikybos mokymą maždaug taip, kaip rašo savo laiške Redakcijai. Po kun. Šantaro ir kun. Jankaus pasisakė T. Blinistras. Jis kritikavo lietuvių vaikų katekizaciją angliškai ir gal le savo kalbos jautriai pasakė: „Argi mūsų vaikai negalėtų su Dievuli lietuviškai kalbėtis!“

Ir aš ir Dalyvis gerai atsimename, kad A. Mikulskis kalbėjo labai santūriai ir visai nepamėno Kunigų Vieniybės neito nelemto nutarimo ar nusistatymo, kuris, manau, daugeliui Tarybos narių paliko sunkų įspūdį.

Besiklausydamas anų kun. Šantaro ir kun. Jankaus pasisakymų Taryboje, prisiminiau iš vyresniųjų girdėtą vieną įvykį Palangos progimnazijoje carų laikais.

Progimnazijos mokiniai tada buvo beveik vieni lietuvių. Valdovai maskoliai pradėjo progimnazijoje nulietuvinti ir nu katalikimo akciją. Vieną rytą visi progimnazijos mokiniai buvo suvaryti kartu į vieną vietą prie pravoslaviškos ikonos, da lyvaujant rusų popui ir rusų progimnazijos direktoriui. Lietuvių mokiniui Voicekaskui buvo įsakta rusiškai perskaityti pravoslavišką maldą. Ir štai tasai lietuvis mokinukas ne skaitė tos pravoslaviškos maldos ir sušuko: „Sovet nepovoliatjet!“ (Sąžinė neleidžia!). Tarp mokinių kilo sumisimas, ir jie išbėgiojo į savo klases. Po to įvykio rusai buvo kurį laiką uždaryti progimnaziją, o lietuvių mokiniai iš progimnazijos išmesti.

Ir aš, kaip tasai Palangos progimnazijos mokinys, pagalvojau — sąžinė neleidžia tylėti ir nuo lietuvių visuomenės nu slėpti, kokie žalingi lietuvių nutarimai kartais vyksta nevie šiuose susirinkimuose. Apie tokią skriaudą reikia ne tik rašyti, bet šaukte šaukti.

Toliau kun. L. Jankus savo laiške redakcijai primena, kad Kunigų Vieniybės pirmininkas esąs prelatas P. Juras, „ne eilinis lietuvis, bet tikras JAV lietuviškos išlaikymo milžinas“. Žinau, kad prel. P. Juras yra didelis lietuvis, patriotas, lietuviškos kultūros puoselėtojas. Bet nemanau, kad prel. P. Juras, Kunigų Vieniybės pirmininkas esąs prelatas P. Juras, „ne eilinis lietuvis, bet tikras JAV lietuviškos išlaikymo milžinas“. Žinau, kad prel. P. Juras yra didelis lietuvis, patriotas, lietuviškos kultūros puoselėtojas. Bet nemanau, kad prel. P. Juras, Kunigų Vieniybės pirmininkas esąs prelatas P. Juras, „ne eilinis lietuvis, bet tikras JAV lietuviškos išlaikymo milžinas“.

Žinau, kad prel. P. Juras yra didelis lietuvis, patriotas, lietuviškos kultūros puoselėtojas. Bet nemanau, kad prel. P. Juras, Kunigų Vieniybės pirmininkas esąs prelatas P. Juras, „ne eilinis lietuvis, bet tikras JAV lietuviškos išlaikymo milžinas“.

Žinau, kad prel. P. Juras yra didelis lietuvis, patriotas, lietuviškos kultūros puoselėtojas. Bet nemanau, kad prel. P. Juras, Kunigų Vieniybės pirmininkas esąs prelatas P. Juras, „ne eilinis lietuvis, bet tikras JAV lietuviškos išlaikymo milžinas“.

Žinau, kad prel. P. Juras yra didelis lietuvis, patriotas, lietuviškos kultūros puoselėtojas. Bet nemanau, kad prel. P. Juras, Kunigų Vieniybės pirmininkas esąs prelatas P. Juras, „ne eilinis lietuvis, bet tikras JAV lietuviškos išlaikymo milžinas“.

Žinau, kad prel. P. Juras yra didelis lietuvis, patriotas, lietuviškos kultūros puoselėtojas. Bet nemanau, kad prel. P. Juras, Kunigų Vieniybės pirmininkas esąs prelatas P. Juras, „ne eilinis lietuvis, bet tikras JAV lietuviškos išlaikymo milžinas“.

Žinau, kad prel. P. Juras yra didelis lietuvis, patriotas, lietuviškos kultūros puoselėtojas. Bet nemanau, kad prel. P. Juras, Kunigų Vieniybės pirmininkas esąs prelatas P. Juras, „ne eilinis lietuvis, bet tikras JAV lietuviškos išlaikymo milžinas“.

Žinau, kad prel. P. Juras yra didelis lietuvis, patriotas, lietuviškos kultūros puoselėtojas. Bet nemanau, kad prel. P. Juras, Kunigų Vieniybės pirmininkas esąs prelatas P. Juras, „ne eilinis lietuvis, bet tikras JAV lietuviškos išlaikymo milžinas“.

Žinau, kad prel. P. Juras yra didelis lietuvis, patriotas, lietuviškos kultūros puoselėtojas. Bet nemanau, kad prel. P. Juras, Kunigų Vieniybės pirmininkas esąs prelatas P. Juras, „ne eilinis lietuvis, bet tikras JAV lietuviškos išlaikymo milžinas“.

Žinau, kad prel. P. Juras yra didelis lietuvis, patriotas, lietuviškos kultūros puoselėtojas. Bet nemanau, kad prel. P. Juras, Kunigų Vieniybės pirmininkas esąs prelatas P. Juras, „ne eilinis lietuvis, bet tikras JAV lietuviškos išlaikymo milžinas“.

Žinau, kad prel. P. Juras yra didelis lietuvis, patriotas, lietuviškos kultūros puoselėtojas. Bet nemanau, kad prel. P. Juras, Kunigų Vieniybės pirmininkas esąs prelatas P. Juras, „ne eilinis lietuvis, bet tikras JAV lietuviškos išlaikymo milžinas“.

Žinau, kad prel. P. Juras yra didelis lietuvis, patriotas, lietuviškos kultūros puoselėtojas. Bet nemanau, kad prel. P. Juras, Kunigų Vieniybės pirmininkas esąs prelatas P. Juras, „ne eilinis lietuvis, bet tikras JAV lietuviškos išlaikymo milžinas“.

Žinau, kad prel. P. Juras yra didelis lietuvis, patriotas, lietuviškos kultūros puoselėtojas. Bet nemanau, kad prel. P. Juras, Kunigų Vieniybės pirmininkas esąs prelatas P. Juras, „ne eilinis lietuvis, bet tikras JAV lietuviškos išlaikymo milžinas“.

Žinau, kad prel. P. Juras yra didelis lietuvis, patriotas, lietuviškos kultūros puoselėtojas. Bet nemanau, kad prel. P. Juras, Kunigų Vieniybės pirmininkas esąs prelatas P. Juras, „ne eilinis lietuvis, bet tikras JAV lietuviškos išlaikymo milžinas“.

Žinau, kad prel. P. Juras yra didelis lietuvis, patriotas, lietuviškos kultūros puoselėtojas. Bet nemanau, kad prel. P. Juras, Kunigų Vieniybės pirmininkas esąs prelatas P. Juras, „ne eilinis lietuvis, bet tikras JAV lietuviškos išlaikymo milžinas“.

Žinau, kad prel. P. Juras yra didelis lietuvis, patriotas, lietuviškos kultūros puoselėtojas. Bet nemanau, kad prel. P. Juras, Kunigų Vieniybės pirmininkas esąs prelatas P. Juras, „ne eilinis lietuvis, bet tikras JAV lietuviškos išlaikymo milžinas“.

Truputis papildymų ir pataisų

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJAI

RAŠO PROF. MYKOLAS BIRŽIŠKA

9.

21) Lietuvių Draugija SSSR Tautų Kultūrai Pažinti (XVI, 1958 m.) — Draugijos pradžia tokia: Lietuvos Universiteto Senato du kartu į SSSR siųstas, 1925 m. (drauge su prof. J. Bagdonu ir J. Šimkum) į Maskvos Akademijos įsteigimo 175 m. minėjimą Petrapilyje ir Maskvoje, o 1926 m. į kalbinę gūdų konferenciją Minske, M. Biržiška pastebėjo, jog labai palengvina kultūrinį krastą ir tykiavimą su SSSR tokių organizacijų turėjimas kaip vokiečių - rusų, čekų - rusų ir panašų. 1927 m. suėjęs su tuometiniu Lietuvos užsienio reikalų ministru prof. Aug. Voldemaru ir papasakojęs jam savo patirtis įspūdžius iš apsilankymų SSSR-jė, iš A. V. jis gavo pasiūlymą panašią organizaciją Lietuvoje įsteigti. Steigimas užsėdė, kad ir SSSR polpredai — matyt, A. Voldemaro įspėti — ragino paskubėti. Kelios savaitės (su V. Krėve - Mickevičium, Vcl. Biržiška, iš Užsienio reikalų ministerijos su I. Jonynu), nustačius įstatus ir aptarus būsimąjį Dr-jos veikimą, įstatai buvo patvirtinti 1929. X. 4., prof. Voldemarui ministerijai jau nebesant, o steigiamajame susirinkime, kuriam dalyvavo tik pakviestieji kultūrininkai ir svečiai polpredas Antonovas - Ovsejenko, išrinkta iš anksto numatyta valdyba vien iš universiteto profesorių tarpo. M. Biržiška pirmą ninkavo ligi 1935 m. balandžio mėn., kai jis pasitraukė iš visų organizacijų, kuriose dalyvavo, tad ir iš L. Dr. SSSR Tautų Kultūrai Pažinti, užleisdamas savo vietą vicepirmininkui prof. V. Krėvei - Mickevičiui.

bet dar, šio prašomas, gavo pasiūlymą ninkavoti vasarą nuvykti į Maskvą ir Petrapilį, SS SR pakviestai, Dr-jos valdybai. Dr-ja nesistengė plisti, kas kartais sukeldavo nepasitenkinimą neisleidžiamo intelektu

alinio jaunimo tarpe (kartą kitą susibūrus jaunimo grupei apsilankyti SSSR-jė, Dr-ja ne sutiko tarpininkauti), o Valdybos sekretorius Ig. Jonynas pasiūlymą ypatingu politiniu ar sargumu, kai sovietinėse parodose po vidaus reikalų ministerijos valdininko patikrinimo jis dar kartą tikrino ir šalino neko rektings eksponatus.

22) Lietuvių Konferencija (XVI, 1958 m.) — nei čia nei str. apie Kauną neminama 1943 m. balandžio mėn. Kauno konferencija.

23) Lietuvių Mokslo Draugija (XVI, 1958 m.) — 1919 (1920 ir 1921 m.) Lietuvių Mokslo Draugijos vardu veikė ne liaudies universitetas, tik Augštieji Mokslo Kursai, suorganizuoti būsimajam, Lietuvos Tarybos 1918. XII. 5. statutu atgaivinamam, Vilniaus universitetui profesūros kadrams patikrinti. Jie nebuvo lenkų uždaryti, tik 1922 m. universiteto numatomiems dėstytojams lenkų esant iš Vilniaus iš tremties ir Kauną, nustojo savo prasmės ir nebuvo atnaujinti.

Be reikalo nepaminti dr. J. Basanavičiaus ir Mart. Yčo 1913 m. išvyką į JAV lietuvių kolonijas aukų rinkti būsimieji Vilniuje Tautos (L. Mokslo Dr. ir L. Dailės Draugijos) namams, kuriems surinkta suma iš dalies žuvo, 1915 m. Vilniaus bankui nusiekvakuavus ir laikytus ten L. M. Dr. pini kas Rusijon išvežus, bet iš to, kas Vilniuje prilaikyta, 1915—1922 m. išleista vadovėliai Lietuvos mokykloms. Leidimą prižiūrėjo Aug. Janulaitis, vokiečiams jį 1916 m. išvežus — Petras Klimas, šiam 1918 m. pa baigoje Lietuvos reikalais iš Vilniaus išvykus — Myk. Biržiška, iki 1922 m. vasario mėn. pats lenkų buvo ištremtas.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Bus daugiau.

Kritiškas žvilgsnis į J.A.V. politiką

KUBOS INVAZIJA TIKSLINGUMO IR TEISĖTUMO POŽIŪRIAIS

Tragiškai žuvusio J. Jakš-Tyroio paskaita Santaros
susirinkime.

4.

KUBA, ANTIKOMUNIZMAS IR EGZILAI.

„Prie geriausių sąlygų, nacionalizmo siaučiantis pot
vynis ir ūkio bei socialinio tobulėjimo užakcentuotas
siekimasis pareikalautų didelio sumanumo ir suprat
mo, kad galėtumėm apvaldyti neišvengiamus pasi
keitimus, kuriems buvo lemta ateiti į mūsų psichinį
pasaulį“.

Dean Rusk, Valstybės Sekretorius.

Vertinant Kubos įvykius, mes negalime būti apakinti orinio efekto — pirmą kartą egzilai gavo didelės vaistybės, kad ir nevykusią, paramą. Pir
mą kartą egzilai kovoje prieš
munistinius aspektus turinčią
kovo krašto vyriausybę gavo
materialinę Vakarų valstybės
pagalbą. Daugelis ir mūsų, net
politikų tarpe, mato tame Va
karų bandymą savo lūpinės pa
deklaracijas išplėsti į darbų.
Tai teikia mums tam tikros vil
ties; ir mes egzilai! Ir mes
prieš komunizmą!... Ak, koks
paviršutiniškas žodžių sutapi
mas, koks likimo žaidimas ver
balinių paralelizmu!

Pirmiausiai, Kuboje F. Cast
ro revoliucija — kam patinka
ar ne! — buvo Kubos vidaus
reikalas. Tai Kubos tauta suki
lo prieš Batistą. Miestelėnai, in

ŽVILGSNIS ATEITIN.

„Lotynų Amerikos vyriausybės suprato, kad jos
turi savo socialines reformas favorizuojančias de
klaracijas paversti darbais, kurie pagerintų jų žmo
nių likimą... Jos turi save identifikuoti su esmi
niais pasikeitimais. Jos turi būti su tauta“.

A. Stevenson.

Po nevykusios Kuboje inva
zijos, daugelis amerikiečių iste
riškai šaukia: „Siųskite mari
nus, kad jie pašalintų komunis
tinį vėžį“. Turbūt, teisinga yra
komunizmą vadinti vėžiu, bet
gi net ir „Life“ sutinka, kad
vargu ar būtų teisinga kariuo
menės dalinius laikyti politi
niais chirurgais. JAV yra per
didelės ir per galingos, kad
koks nors pavojus joms grėstų
iš Kubos. Kuba gi yra per ma
ža, kad jos „paklūpimas“ ga
lėtų „pakelti JAV prestižą“.

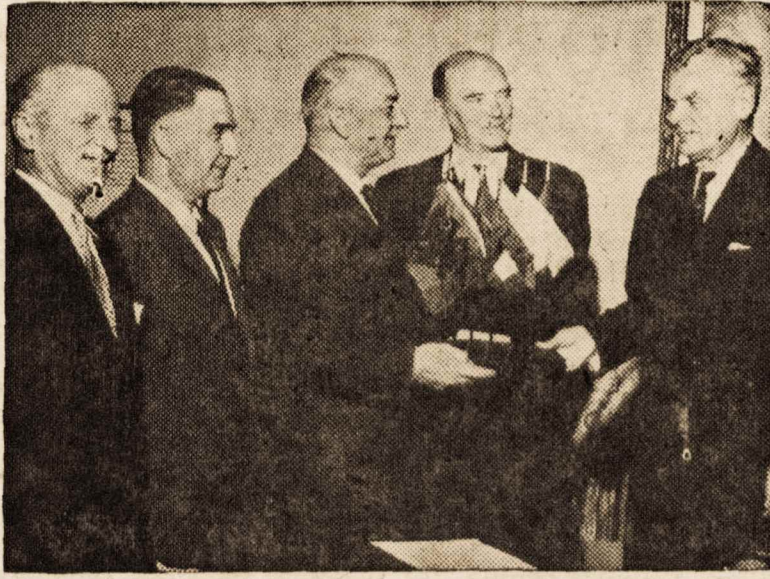
Kitas dalykas: ai Kubos pa
vyzdys. Bet ar tai jau reiškia,
kad iš Kubos reikėtų daryti ant
rą Alžyrą? Atminkime, kad F.
Castro turi nepaprastą tautoje
populiarumą ir pasitikėjimą.

Tad ką gi su juo daryti?
Eventualią F. Castro suver
siją kituose Lotynų Amerikos
kraštuose galima sulaukyti tik
vienintele priemone: pagreitintu
juose kraštuose revoliucijos
pravedimą. Norint, kad tos re
voliucijos būtų ne prieš demo
kratiją, ne prieš JAV, o už, yra
būtina stovėti jų priskytyje.

ne stengtis jas malšinti. „Prezi
dentas matė, kad Vakarų pasau
lis turi atgauti savo paties poli
tinės laisvės revoliucijos vado
vavimą. Tai yra revoliucija, ku
rią Vakarai patys buvo išnešio
ję į visus kontinentus ir kuri te
verėčia žmogų būti veikliu. Ši
laisvės kova nei pačiuose Vaka
ruose nepraėjo be skausmo, nei
ji bus tokia mūsų laikais kito
se vietose... Bet mes negalime
perleisti jos vadovavimą tiems,
kurie ji užgrobė ir iškorveikė,
panaudotų ji mus pačius sunai
kinti“.

(Dean Rusk).
Tai žodžiai. O darbai? Ar
pavyks JAV paimti vadovavi
mą revoliucijai dėl laisvės pa
saulyje? Esamomis sąlygomis
vargu ar galima būti optimistu.
Svarbiausiais optimizmo šelli
nis — JAV prezidentinė sant
varka. Ką šiuo norime pasaky
ti, išryškina pavyzdys.

Kada D. Britanija sugalvojo
„pamokyti“ neklaužadą Nas
są, išplėsti iš „tarptautinio
komunizmo nagų“ Suezą ka
nalą ir tuo tikslu pasiuntė savo
ekspedicinį korpusą į Egiptą.

Pavergtųjų Europos Tautų
seimo delegacija, su buvusiu
Vengrijos ministru pirminin
ku, Nagy, priešakyje, buvo at
vykusi pagerbti Kanados minis
terį pirmininką Jhon Diefenba
kerį ir padėkoti jam už puikią
Kanados valdžios laikyseną tar
ptautiniame forume, koks yra
Jungtinių Tautų Organizacija,
kurios pilnatyje J. Diefenbake
ris pasakė kalbą, nušviečiančią

krašte tuoj pat atsirado darbie
čių vadovaujama opozicija, ku
ri pareiškė, kad tautinė vieny
bė negalinti būti aukuru ant ku
rio reikėtų pakloti D. Britani
jos garbę ir ateitį. Opozicija iš
vystė tokią jėgą, kad šiandieną
sunku pasakyti, kas nulėmė eks
pedicinio korpuso iš Egipto ai
šaukimą — Bulgani'o ultimatu
mas ar vidaus jėgų spaudimas.
Aišku, tačiau, kad opozicijai
tenka įskaityti ir nuopelnus, kad
elegantiškas Eden iš Down
ning Street'o buvo pasiūstas
memuarus rašyti. Svarbiausia:
opozicija išėjo prieš vyriausybę
ne todėl, kad žygis į Suezą bū
tų taktiškai ar strategiškai blo
gai paruoštas, bet principiškai:
dėl to, kad D. Britanijos sūnūs
buvo siunčiami žudyti savo val
stybinę nepriklausomybę ginan
čius egiptiečių felachus, kad už

sovietinį kolonializmą. Delega
cija J. Diefenbakeriui įteikė ir
simbolišką dovaną už tai.

Dabar Kanados Ministeris
pirmininkas J. Diefenbakeris pa
darė naujus pareiškimus dėl so
vietinio kolonializmo ir savo kal
boje įskaitė suminėjo Pabalti
jo valstybių ir Ukrainos paver
timą. Už tai mes visi esame de
kingi. Parašykime jam padė
kos laiškus.

tikrintų pastovų pajamų plauk
mą Suezio akcijų savininkams!
Kur gi JAV toji opozicija, kuri
nebūdama angažuota vyriausy
bės planų sudaryme ir jų vyk
dyme turėtų moralinės drąsos
atlikti pareigą būti tautos sąži
ne? — Aukšaburniui Kennedy,
nors ir nemiant Monroes (tam
jis per daug inteligentiškas!),
pareiškus, jog jis nebijosias
tus „reikalui esant“ ir vienaša
liškos Kubos atzvilgiu akcijos,
formalus opozicijos lyderis Nix
on tik pritarė: jis remiasi JAV
kariuomenės dalinių prieš F.
Castro siuntimą!

Tuo būdu tik Harvardo pro
fesūra su savo šaltais ir apsvars
tytais pasiūlymais liko vieninte
lis šviesus taškas Kubos histe
rijoje. Ar to pakanka amerikie
čių psichologijai pakeisti, „tau
tos sąžinei“ sužadinti?

Watson's

**PRANCÜŽISKOS
KELNAITĖS VYRAMS
IR BERNIUKAMS**

Gera prigrūdančios,
vėsios, patogios.
Megztos iš švelnios
medvilnės...
plokščios siūlės...
elastiškas juosmuo
dvigubas standrus
atidarymas.
Apatiniai
priderinami.

17-W-0

V. SIRIJOS GIRA

Voratinkliai draikės be vėjo

Romanas

46.

Jis patykojo išeinančią iš procedūrinio kambario seserį:
tai buvo jauna mergina, vos pernai baigusi Medicinos seserį
mokyklą. Barvainis matė, kad jina visada jo varžėsi ir pris
bijojo; kitoms seserims jis tų savybių jau nebegalėjo priskirti.
Atvirščiai, kai kurios jų būdavo su juo labai išlūtos.

— Boreikaitė dar neatgavo sąmonės? — paklausė jis,
stengdamasis suteikti savo balsui kuo daugiau laisvumo ir nei
domėjimo; lyg tai jis klausytų ot šiaip sau, iš mandagumo.

— Ne, daktare. Atrodo, reikalau blogi.

Barvainiui pasidarė labai nesmagu; jis vis tikėjosi, kad
Kastanciją pavyks ištempti iš nežinios.

— Ko gi ji nuodijosi, sesele?

Sesuo dėbelėjo į jį; jo akys nebuvo nei kuklios, nei
nedraugios. Barvainis išskaitė iš jų visai neslepimą nedraugis
kumą.

— Jums geriau žinoti. — Ir ji nuėjo toliau.

Barvainis šūktelėjo:

— Sesele!

Ji sustojo.

— Klausau?!

— Jei jūs nežinot mandagumo taisyklių, kad negalima
bėgti, kai kalbina vyresnis asmuo, tai privalot žinoti bent draus
mę.

— Kaip tik todėl ir bėgu, daktare. Mane siunčia mano
palatos gydytojas.

— Ir neatsikalbinėkit, kai jums daromos pastabos. O aš

negaliu žinoti, kodėl seserys nuodijasi. Galit eiti.

Sesuo nubėgo.

Prieš Barvainį išaugo Timpelis.

— Koks čia triukšmas, kolega? Jūs gi esate ligoninėje.

— Jūs, draugas skyriaus vedėjas, auklėtumėt ne tik ma
ne, bet ir seseris.

Timpelis paraudo, o jo ausys pasidare net mėlynos.

— Dėl jūsų aš parašysiu raportą direktoriui, gerbiama
sai, — pylė jis. — Žinokit, su kuo kalbat. O dėl seserų — tai
jau būtų gera, kad auklėjimą paliktumėt man, o neauklėtu
mėt jų pats. Tada jos ir nesinuodytų.

Skyriaus vedėjas pasišalino, nelaukdamas atsakymo
Barvainis pasėdėjo ant palangės, paskui nuėjo į palatas
jieškoti Pileckio. Surado jį kažkokiam kampe prie staliuko,
apsikrovusį ligos istorijomis.

— Kas gydo Boreikaitę? — be įžangų paklausė Barvai
nis.

— Makauskienė.

— E, tos bobos... Klausyk, kolega Pilecki, kokia ten
istorija su Boreikaite?

Pileckis truktelėjo pečiais.

— Nežinau tų moteriškų istorijų...

— Na, vis tiek gal teko girdėti, ką plepa seserys. Jos nu
taiso tokias minas, kad galima pamanyti, jog visi mes dėl to
kaiti.

— Nepastebėjau, — pasakė Pileckis. Nuo nemigo nak
ties po akimis jam gulė melsvi šešėliai. — Niekas ten nieko ne
žino, bet seserys tvirtina ją prisipažinus vyrui, kad vaikas ne
jo. Kol dar nebuvo žymu, kad ji nėsčia. Jeigu taip iš tikrųjų,
tai gerbiu ją už drąsą.

Barvainis norėjo pasakyti: „Koks menkysta jos vyras,
kad ją pametė“. Ir tuoj pat pagalvojo: „Na, o tikrasis tėvas?
Ar nedidesnis menkysta? Ar tau neaišku, kas tasai tėvas?“

Todėl jis numykė visai ką kita;

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

NETURĖDAMI METODINIO PLANO, PRIEAUGLIO
NEIŠAUGINSIME!

Rašo Bronius Keturakis*)

Kas artimai seka sportinę li
teratūrą ir varžybines plotmės
duomenis lengvojoje atletiko
je, turėjo greitai apčiuopti, kad
dabartinėse olimpiadose, v-be
se ir statistinėje pasekmių lygi
nimo raidoje, pasigendame
suomių ir švedų, kur ypač pi
moji, veik visą lengvosios atle
tikos modernių laikų gyve
nimą buvo išrinktieji ilgiems
nuotoliams. Jei viena ar antra
skandinavų kraštų paskira run
tis buvo Europos rekordų sąia
še ar skaitoma iškilija pasek
me, tai dėka paskirų sportin
kų veržlumo ir trenerių intelek
to, kurie nuodugnai sekdam
praktinės ir mokslinės kriti
s laimėjimus visame fiziškame la
vinime ir varžybiniame plotmėje.
sugebėjo pritaikinti ir savo pa
siruošimui. Šiandien jau ir tų
retai matome. Tuo tarpu vokie
čiai, lenkai, austrai ir čekai, po
kariniu metu glaudžiai bendrau
dami ir pasikeisdami visokio
pa patirtimi, „sumetė“ keletą
stambių ir vertingų literatūros
tomų, kuriuos labai nuodugnai
ir su dideliu patirties aruodu,
nušviečiamas visas lengvosios
atletikos naujasis metodinis pla
nas, apimams mokyklų, sporto
padalinių veiklą ir tikrąjį var
žybinių kelių, ligi pačios augstu
mos asmens galimo iškilimo.

Kadangi lengvoji atletika, sa
vąja paskirtimi, užima kartinę
poziciją visų sporto šakų pasi
ruošime (su mažomis išimti
mis), tai sakysime, bėgimai, šuo
liai ir techniškos rungtys, kur
mes tik pasirodysime, bus la
bai pravarti ir naudinga dirva
bendrąme sportinių kovų lau
ke.

Mūsų lietuviškoje sportinė
je veikloje, imant grynai paski
rų sporto šakų lygį ir praktinį
pasiruošimą, nematome jokios
metodinės linijos ar pagrindi
nių nurodymų, kaip ir kuri su
skirstytoji pagal amžių klasę
(lengvoji atletika, futbolas
plaukimas ar kt.) turėtų paeiti
skirtą mokymo programę, to
dėl sustingimas pažangoje ir
prieauglio nesidomėjimas yra
pirmuoju atsilikimo kirčiu.

Mokyti paauglius nuo 6—10
metų, 10—12 mt. ar 14 — 16
m. bėgimo yra skirtingi daly
tingo fizinio brendimo ir visų
kitų galių nepilno išsivystymo,
bet reikia žinoti, kokia prakti
nė programa toms skirtingoms
grupėms taikytina ir kuria for
ma (žaidimų, kovos žaidimų,
varžybinių ar grynai rungtyni
nės paskirties kelių) perduoda
ma. Čia fiziologija ir psicholo
gija taip artimai rieda viena ar
nių.

Nukelta į 6-tą psl.

*) Ats. kap. Br. Keturakis, pa
skutinis Vilniaus sporto apygar
dos pirmininkas, dabartinis Či
kagos „Naujienu“ „Sporto pa
saulio“ redaktorius, yra mūsų
stipriausias sporto teoretikas.
Būdamas geru sportininku
(1952 m. jis laimėjo Wiscon
sin valst. 3km ėjimą), jis mie
lai sutinka padėti jaunimui, be
sitreniruojančiam lengvojoje at
letikoje. Jo antraštas: 1428 So.
10th St. Milwaukee 4, Wisc. U.
S. A. Kartų, tariame sportišką
ačiū Br. Keturakiui, už įsijung
imą į šio sk. bendradarbių eiles,
ma. Čia fiziologija ir psicholo
gija taip artimai rieda viena ar
nių.

Sk. vedėjas ir red.

— Iš kurgi žino seserys, jei ji be sąmonės?

— Iš anksčiau. Žmogus žmogui ne akmuo. Kiekvienas
turi savo sunkių valandų, na ir išsipasakoja kitam.

— Be reikalo, — murtelėjo Barvainis, — paskui tik
plepalai ir paskalos. Taigi. O jūs kodėl po budėjimo narpo
neinat?

— Niekas už mane mano darbo neatidirbs, — atsakė
Pileckis. — Bet jūs labai blogai atrodot. Pasidarytumėt vėl
visas analizės.

— Na jau ne! — griežtai paneigė Barvainis. — Tokiais
niekais neužsiminėsiu. Lai isterikai ir dykaduoniai savo svei
kata rūpinasi. Beje, o kaip... O kaip su Boreikaite?

— Tokios lūminalio porcijos ir mudviem su tamsta už
tektų, kolega Barvaini.

— Tai ji neišgyvens? Kastancija? — paklausė Barvai
nis, negalėdamas jau paslėpti savo susijaudinimo; jis laukė
Pileckio užginčijimo.

Bet Pileckis neužginčijo.

Barvainis išėjo iš palatos. Pileckio žodžiai sučiūžė jį
kaip rmbu. Jis laukė, kada gi baigsis darbo laikas, o savo ligo
niam paliko tuos pasčius paskyrimus. Pagaliau paskyrimų
nė nereikėjo keisti.

Procedūrinį kambarį jis lenkė iš tolo; jam buvo baisu,
kad štai durys gali atsiverti — ir jis iš netyčių pamatys Kas
tanciją. Kartais jam pasidarydavo nuostabiai aišku, kad viso
to kaltininkas — jis. Tada jį imdavo noras šūktelėti ant vi
sos ligoninės: „Žiūrėkit, aš žmogžudys!“ Bet tuoj po to jis
suabejodavo, imdavo su savim ginšytis, pagaliau nusiraminda
vo.

„Kastancija būtų man pasakiusi, jei tas vaikas būtų
mano“.

„O kodėl? Ar ji tau ką nors yra sakiusi? Niekas. Nėnie
ko. Prisimink, kaip į tave žiūri ir su tavim kalba seserys. Ko

HENRIKAS NAGYS

PRAGIEDRULIAI ir ŠEŠĖLIAI...

KULTŪRINIO GYVENIMO KOMENTARAI

Bėgalinis atrodo ruduo pra džioje. Ir žiema atrodo bega linė. Jie praeis. Ir aš laukiu ki tos vasaros. Jau laukiu kitos vasaros ir kito susitikimo. Ir visi mano draugai laukia.

Yra dar tiek daug darbų ne baigtų Neparašytų knygų ir žo džių nepasakytų Mokyklos lau kia mokytojų. Knygynų stalai, apkrauti savom knygom, lau kia skaitytojų. Fondai, mūsų pačių, savos žemės fondai lau kia paramos. Ir jauni žmonės laukia mūs.

Tavęs ir manęs. Ne jo ir jos, bet tavęs ir manęs Ateik nekviestas, neprašomas, nemaldaujamas. Nusivalyk dul kes nuo savo veido ir širdies ir ateik. Nes, iš tiesų, yra taip, kaip toje Knygoje rašoma: Dar bo daug, tik darbininkų maža.

Atsimeni, kaip pirmą kartą, vargdienių ir balanos gadynėj kalbėjo lietuviška pirnų kny ga Tau: „Broliai ir seserys, im kit mane ir skatokit!“ ir da bar ji taip pat kalba. Ar mes tebegirdime.

Aš nežinau, ar saulė padarė tai, lietus ar vėjas — bet man labai gailėjos ir sniego ir baltos spalvos.

Jonas Mekas, Gėlių kalbėjimas.

Atsimenant Joną Meką? Po etą Joną Meką, kai jis čia, Montrealyje, skaitė liūdną ir skaudų žodį apie savo gimtuo sius Semenikius? Tada jam buvo įteikta antroji Vinco Kie vės literatūrinė premija už po ezijos knygą „Semenikių id: lės“.

ATSIŪSTA PAMINĖTI

Independent and a Soviet kolony ESTONIA. Committee for a free Estonia, New York, 1961. 56-šių puslapių broši roje apibūdinta Estija nepri klausomybės ir sovietinės oku pacijos laikais. Straipsniai pa grįsti duomenimis ir abiejų lai kotarpių palyginimais.

AIDAI 1961 m. rugsėjo m. Nr. 7(142). Daug įdomių strai psnių ir iliustracijų. Viršų skulptoriaus Mončio kompozicija.

MOTERIS 1961 m. liepos - rugsėjo Nr. 3(24). Šis nr. at

Jaunieji rašo kitaip. Nevisi juos supranta. O jie taip m a t o ir taip jaučia savo pasaulį. Ar mes kada bandėme — atvirai ir nuoširdžiai — jų žodžio pa siklausyti? Pabūti ilgiau su jais ir jų žodžiais, kol eilių ritmas ima plakti kartu su mūsų krau ju, kol vaizdai atsiveria gy ri ir tikri prieš mūsų akis, kol sava kalba pasidaro visai su prantama?

Jonas Mekas išleido šiais metais naują eilių knygą: **GĖ LIŲ KALBĖJIMAS.** Išleido Lietuvių Studentų **SANTARA.** Viršelį ir skyrių vinjetes piešė dail. Vytautas O. Virkau.

Tarsi vienu ilgu atsikvėpi mu įskalbėta toji knyga. Gluos nio švilpynės, lumzdelio, toli mo rago melodija. Intymiai šiltai, kaip draugo draugui pa sakojama istorija, kaip tolimų atminimų žvilgėjimas, kaip vė jo sujudinta vakaro sietuva.

Mekas moka atrasti žodį, moka jį padėti (atsiminimų žiedus, vasarų peteliškes) su meile prieš mus, moka papras tai ir subtiliai pabudinti poezi jos mėlyną pauktę, moka kal bėti taip, tarytum tik pats sau, tarytum tik vienam tau.

Žinau, nueisi, kaip nuėjo lietus ir vėjas

topolių blakstienom, ir liksiu vėl svyruoklis aš ir vienas.

Todėl gėriu ištroškęs tavo akis ir žodžius,

Taip topoliai geria lietu ir vėją sidabro lūpom.

rodo puikiai. Stilingas N. Kul pavičienės viršelis, daug svar bių straipsnių. Šis numeris Mo terį gretina prie Aidų formos ir iškelia turiniu. Redaguoja I. Matusevičiūtė.

KARYS 1961 m. spalio m. Nr. 8(1375). Turinyje plačiai paminėta Lietuvos karo mokyk los XVIII laida, 40 metų Ka ro muzėjaus ir kt.

TAUTIETI, AUKOK BESIMOKANCIAM JAUNIMUI — VASARIO 16 GIMNAZIJAI

Demesio Kanados lietuviams

LAIKAS PRISIARTINO

Antras šventraščio Studijavimų tomas. 358 puslapių knyga, kurioje aiškinama Biblijos pranašystės, liečiančios mūsų taukus. Vienas skyrius ypatingai aiškina mūsų Viespaties ant rąjį Ateįmą; kitame smulkiai aiškinama apie Antikristą, kas jis yra, kur jis yra, kokie jo darbai, ir t. p. Knyga tvirta ir drobiaus apdarais. Kaina \$ 1. Užsakymus siųskite šiuo adresu: L.B.S.A., 212 E. 3rd St., Spring Valley, Ill., USA.

dėl jos taip žiūr į tave, o ne, pavyzdžiui, į Pileckį ar Timoną? Ar negalvoji, jog jos žino iš Kastancijos, kad tai tu — vaiko tėvas?”

Ir vėl jam norėjosi šaukti taip, kad visi, visi, visi sužino tų, kas nužudė Kastanciją Boreikaite...

O kai koridorių pradėjo bėginti seserys, taip neįprastai eilinė darbo diena, Barvainis pajuto, kaip suprakaitavo jo delnai ir šaltu, lipnių prakaitu ima drėkėti visas kūnas.

Nebaigęs rašyti ligos istorijų, jis išsėlino iš palatos į kori dorių, iš koridoriaus į rūbinę, per kiemą bėgte perbėgo ir sustojo atspūsti tik Stalino prospekte. Jis galvojo, kur sukū — pietauti ar į Žvėryną, bet sumetė, kad mieste gali sutikti pažįsamų, ir pasuko namo. Šaligatviais plūdo srautas žmonių. Jauni vaikinai ir merginos ėjo, garsiai kvatodami, vežinė juose klykavo maži vaikai, lazdelėmis pasiramsčiuodami, oriai slinko seneliai. Jaunimo stadione įdegusios sportininkės žaidė krepšinį, ir Barvainiui teko stumtis pro minią, apgulsią šaligatvį. Jis ir pats sustojo prie tvoros ir ėmė spoksoti. Ūmai prieš jo akis praslinko išblýškęs Kastancijos veidas; Barvainiui pasirodė, kad jis mato, kaip ją neša iš automobilio į palatą.

Jis ryžtingai pasuko į tiltą. Upe plaukė baidarė. Baida rėje sėdėjo moteris. Ir tos moters veidas buvo nuostabiai panašus į Kastancijos.

XXXX

Sekančią dieną Barvainis atėjo į darbą anksti. Jis nenorėjo sutikti koridorių kolegų, sveikintis su jais, jausti smalsų jų žvilgsnį. Palatoje jis įlindo į kampą, ir apsirovęs temperatūros lapeliais, ligos istorijomis, rentgeno nuotraukomis, kiūtėjo kaip sraigė. Tačiau, kai palaton įkišo galvą Pi leckis, Barvainis neiškentė ir išlindo iš kiauto.

KULTŪRINĖ KRONIKA

JIESKOMAS JAUNUOLIS NORIS STUDIJUOTI LIE TUVOS ISTORIJĄ

Dr. K. Alminas prieš pora metų iš Goetingeno universite ji pradėjo reikšti ir kaip savai to archyvų Vokietijoje išgave ir padarė keletą tūkstančių fo tostatinių nuotraukų Lietuvos senovę liečiančių dokumentų. Spalio 7 d. Los Angeles Dailių jų menų klube dr. K. Alminas kalbėjo apie tuos dokumentus. Prelegentas prašo padėti suras ti bent viena lietuvių jauną stu dentą, studijuojantį ar norintį studijuoti Lietuvos istoriją. Da bar jauniausias Lietuvos istori kas, už Lietuvos ribų, esąs dr. Ivinskis, gimęs 1908 metais.

DAIL. ANASTAZIJA TAMOŠAITIENĖ

ligišol buvo garsi kaip tautinių lietuvių audinių žinovė ir kili

mų audėja, bet paskutnu laiku ji pradėjo reikšti ir kaip savai nginga originali moderni tapy toja. Originalūs jos darbai Lie tuvių Dienų parodose atkreipė į save kanadičių dėmesį, o paskutiniuoju laikur jos kūrybi paroda Čikagoje sukelė ypatin gą susidomėjimą ir rimtą žino vų ir plačiosios visuomenės įvertinimą. Šin NL nr. dedarne jos darbų nuotraukų, kurios, būdamos spalvines, žinoma juo do - bauto klėsėse negali visumo je pavaizduoti jos darbų, kurie kaip tikrai remiami spalvų pa grindu.

RAŠYTOJO ANTANO SKĖMOS

Raštų Išleidimo Fondui įnašus

A. Tamošaitienė.

Rudens gijos.

A. Tamošaitienė.

Rasotas medis.

DIDELIS IR RIMTAS KOMPOZITORIAUS K. V. BANAIČIO DARBAS

opera „Juratė ir Kastytis“ baigta.

Išėivijoje, kuri skaičiuoja jau šimtus metų, tai, galima sakyti, prisiuntė Vygantas Valaitis \$ 100, V. Fred \$10, Galinda ir Daiva Šilingaitės \$5. Norintieji padėti išleisti vertingą Antano Škėmos literatūrinį palikimą, maloniai yra prašomi Fondui įnašus siųsti šiuo adresu: Dr. J. Valaitis, 2547 W. 45th St., Chi cago 32, Ill.

„GIEDRA“ SKELBIA RO MANO KONKURSA

„Giedra“ — vyresniosios giedrininkės ir korporacija skel bia romano konkursą šiais nuo statais:

1. Premijuojamas tikrai lite ratūriškai vertingas kūrinys

2. Premijos dydis — \$1,000 (tūkstantis dol.).

3. Premija nedaloma.

4. Romano herojus turi būti teigiamo charakterio lietuvi moteris. Pageidaujama, kad būtų sukurtas idealus dvasinis ir fizinis lietuvių moters tipas.

5. Romanui fonas gali būti panaudotas: a) istorinis, b) ne tolimos praeities arba dabar ties, c) ateities — perspektyvi nis fonas.

6. Kūriniui temą pasirenka pats autorius.

7. Kūrinys turi būti parašy tas mašinėle, ne mažesnis kaip 200 romaninio formato pusla pių.

8. Kūrinys pasirašomas sla pyvardžiu. Atskirame, uždaro me voke turi būti pažymėta a) tikroji pavardė ir vardas, b) adresas ir telefonas, c) kūni nio antraštė, d) autoriaus sla pyvardis.

9. Kūrinius siųsti: „Gied ros“ romano konkurso komi sijai, 8741 Albany Ave., Chi cago 42, Il.

10. Kūriniai turi būti pri siųsti ne vėliau kaip 1963 m. rugsėjo 1 d. (pašto antspau do data).

11. Konkurso komisiją su daro: Benys Babrauskas, Ka zys Bradūnas, Elena Juknevi čienė, Vincas Ramonas, Juze Vaičiūnienė.

12. Autorius laimėjęs šio konkurso premiją, be papildo mo honoraro pirmosios laidos teises perleidžia „Giedrai“ — vyresniosioms giedrininkėms ir korporacijai, įskaitant teisę romaną spausdinti Drango dienrašty ir išleisti atskiru lei diniu.

13. Rankraščiai, neįlaimėję konkurso, grąžinami auto riams.

unikumas. Tiesa, Mikas Petraus kas, gyvendamas Amerikoje, kūrė operetes ir parašė taip pat operą — „Eglė žalčių karalie nė“. Tai, žinoma, yra taip pat didelis darbas. Miko Petraus ko vardas lietuvių tautos muzi kos istorijoje bus kaip pirmo sios lietuviškos operos kūrėjo, nes jo „Birutė“ buvo tas veika las, kuriuo ištikrųjų pradėta tik rai lietuviška opera, 1906 me tais Lietuvos sostinėje Vilniu je. Mikas Petrauskos, gyvendama mas Amerikoje, parašė kutą, jau minėtą operą. Garbė jam už tai. Miko Petrausko tačiau muzikinis išsimokslinimas nebu vo pasiekęs augštesnio lygio, to dėl dabarčiai jo operos netin ka. Ir Birutė ir Eglė žalčių ka ralienė dabarties kompozitorių bandomos perdirbti, sumoder ninti. Kas kita yra mūsų mo dernūs, augštai išmokslinti kompozitoriai. Bet ir jie, ne ir dirba atsidėję, bet išėivijoje kol kas operą teparasė tiktai vienas K. V. Banaitis. Todėl prasminga yra tuo tarpu pasi džiaugti ir verta su ja plačiau susipažinti.

K. V. Banaičio naujai sukur tą operą „Juratė ir Kastytis“ plačiau ir giliau yra išnagrinė jęs kompozitorius Juozas Zile vičius, todėl verta jo pasisaky mus žinoti visai lietuvių visuo mnei. Čia ir pateikiama jo pa sisakymų santrauka, pareikšta spaudai. J. Zilevičius rašo:

Kazimieras Viktoras Banai tis galutinai baigė seniai lauktą milžinišką kelių metų darbą trijų veiksmų operą „Juratė Kastytis“, pagal Bronės Buvy daitės libretą.

K. V. Banaitis padovanojo lietuvių tautai vieną savo di džiausią, išėivijoje sukurta, rau zikinį kūrinį.

Veikiantieji asmenys yra šie: Juratė, Baltijos jūros deivė, sopranas, plačios apimties.

Kastytis, jaunas žvejys, te noras, plačios apimties.

Kastyčio motina, mezzo-sop ranas;

Kastyčio tėvas, bas - barito nas;

Rūtelė, žvejų kaimo mergai tė, sopranas (lengvas).

Senas žvejys, bosas;

Jaunas žvejys, tenoras;

Žvejų mergaitė, sopranas;

Pirma undinė, sopranas;

Jūrų vėjai, bosai;

Dalyvauja vyrų choras, mo terų choras ir mišrus choras.

Veiksmas vyksta Lietuvos pa riams.

Nukelta į 5-tą psl.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laik raštis. * Leidžia ir redaguoja: G. J. Lazauskas, Eina penkti metai.

Administracijos adresas: **JUOZAS URBELIS** 1649 N. Broadway, Melrose Park., Ill., USA.

Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

— Na, matai, kolega, — tarė Pileckis. — Na, matai Barvainis kažkaip kvailai patempė lūpą ir ėmė sukti pirštą apie pirštą. Ką gi jis galėjo matyti? Ir Pileckis išėjo iš palatos.

Skaityti ligos istorijas Barvainiui ši rytą sekėsi nekaip, o dabar iš viso niekas nelindo į galvą. Jis ėmė tyrinėti ligi nius, čia užsiėmimas buvo smagesnis, ir viskas vyko sklandžiau.

Ligoninėje virė, kunkuliavo, diena ėjo įprasta vaga. Ko ridorium kažkas bėgo, kažkas skubėjo, visai kaip vakar, kaip užvakar, kaip prieš metus...

„Kažin ar ji vakar ir mirė?“ — mąstė Barvainis. Jis sten gėsi negalvoti apie Kastancijos mirtį, bet mintis skverbėsi ne prašoma. Juo labiau Barvainis stengėsi ją išstumti, juo įky riau jina kamavo. „Vakar ar šiandien? O gal ji dar gyva?“ Tačiau paklausti jis nedrįso. Net Pileckis nedrįso paklausti! Pagaliau jis vis dėlto neiškentė ir susiješkojo Pileckį.

— Aš nebuvau šįryt konferencijoje, — niūriai prabilo Barvainis. — Ir nežinau, kas... Nežinau, vienu žodžiu, nie ko.

— Skyriaus vedėjas žadėjo jums papeikimą parūpinti, — palingavo galva Pileckis. — Bet jis karštakošis, jam greit praeis.

— Jis teisus, — murmtelėjo Barvainis. — Šiuo atveju jis teisus.

— Žinoma, teisus. Bet nebijokit, papeikimo įsakyman ne įrašys. Juk visada lankotės, tik šį kartą jau taip.

— Visa tai niekai, — irzliai nutraukė Barvainis. — Pa peikimas, įsakymas... Bet kaip su Kastancija? Su Borei kaite?

— Puikiai! Manau, pavyks ją ištraukti. Vakar buvo at gavusi šamoną, dabar vėl miega, bet viskas jau neblogai

Barvainis norėjo stverti Pileckį į glėbį, bet kažką nereikš mingo subumbėjo ir, stengdamasis neparodyti džiaugsmo, grį žo pas savo ligonius.

Kiti kolegos (ir ypač kolegės) žiūrėjo į Barvainį su ne slepiamu smalsumu.

Paskui praėjo diena, po to dar kita, ir paaiškėjo, kad Boreikaite gyvens. Seserų žvilgsniai, nors ir šalti, jau ne taip atšiauriai smagstė Barvainį. Jo gyvenimas vėl grįžo į senas vėzes. „Štai aš ir vėl laimingas, — sakė sau Barvainis, — koks sąlyginis dalykas yra toji laimė“. Ir kažkodėl kaip tik dabar ji ėmė kankinti nemiga, retas svety anksstyvesniame gyvenime. Mintys vijo viena kitą, galvoje smėkščiojo vaiz dai, tikri ir įsivaizduojamieji, buvę ir būsimieji. Migdavo Bar vainis tik paryčiui slopiu varginančiu miegu ir rytą keldavosi nuvargęs, be energijos, sunkia — tarytum svetima — galva. Kiek atsigaudavo jis ligoninėje, tirdamas savo ligonius; ta čiau keistoki jo santykiai su personalu ir šį poilsį darė nepilna vertį.

Tokiomis tai sąlygomis ėmė vis labiau bręsti Barvainio pasiryžimas bėgti iš Vilniaus. Taip, ne išvažiuoti, o būtent bėgti: nuo savo praecities, nuo visų prisiminimų, nuo darbo vietės, nuo pažįstamų žmonių... Kur? Jam buvo vistic. Mies tas ar kaimas, didelė ligoninė ar maža apylinkė — visur jo laukė sunkus gydytojo darbas. O juo darbas sunkesnis — juo mažiau laiko galvoti apie save.

„Tačiau ar man taip jau vis tiek, kur keltis?“ Nemigo naktimis dažnai jį lankė Nijolė ir Gedukas. Kartais jie atro dė tokie realūs, kad Barvainis kažkurią sekundės dalį sudve jodavo, ar tai ne realybė. Bet tikrovė ateidavo vėliau, pra švitus, ir be Nijolės su Geduku.

Bus daugiau.

SIUNTINIAI LIETUVON
per
Kaufman's Woollens & Textiles
3997 ST. LAWRENCE BVD. TEL. Victor 2-5319

Iš čia pasiūsite isuntinius savo artimiesiems
garantuotai skubiausiai ir
urmo kainomis
(30—40% žemiau rinkos kainų)
Importuojame iš Anglijos
geriausias angliskas vilnones medžiagas vyr. ir mot.
kostiūmams ir suknelėms.

Turime didžiulį pasirinkimą vilninių, kašmieri ir šilk. skarelių.
Ateikite ir įsitikinkite, kad čia perkant sutaupysite.
Priimame užsakymus
vyriškiems ir moteriškiems kostiumams ir paltams.
CH. KAUFMANAS
Buv. Audinių fabriko Litex Kaune vedėjas.

Mosklo - Technikos naujienos

SKIEPAI PRIEŠ VĖŽĮ?

Dr. Sergio de Carvalho, drauge su mokslininkais Parke, Davis ir kt. tikisi išradę skiepus prieš vėžio ligą. Jie pagamino serumą, kurį panaudojus gyvuliams, rezultatai esą daug žadantys. Pirmieji bandymai su žmonėmis irgi esą padarę taisyti, tikta dar turės praeiti laikas, kol bus galima padaryti galutinį sprendimą.

Minėtiems tyrinėtojams pavyko izoliuoti virusą, kuris tamsiai sukelia vėžį. Tą virusą pavyko auginti laboratorijoje, panašiu būdu kaip yra auginti mišri užkrečiamieji virusai. Užauginus tų virusų užtenka mai didoką kiekį, bus iš jų galima gaminti skiepus, kaip kad yra gaminami skiepai prieš polio virusus.

SUDYGO PO 3000 METŲ

Ar galima tikėtis, kad sudygtų sėklos, išgulėjusios žemėje apie 3000 metų?

Galima. Japonijoje, netoli Tokio, atliekant archeologinius kasinėjimus, buvo rastos lotoso sėklos. Radioaktyviuoju izotopu C-14 nustatyta, kad žemėje jos išgulėjo 3000 metų, tačiau ir po tiek laiko nenustojo savo gyvybės savybių: pasodinti lotosai puikiai sudygo ir normaliai vystėsi.

GĖLO VANDENS GAMYBA

Gėlo (prėsko) vandens gamyba iš jūros yra viena iš naujausių pramonės sričių.

Ši problema techniškai jau išspręsta. Westinghouse Electric Corp. pastatė Kuvaito (Arabijos pusiasalyje, prie Persų jūros) fabriką, kuris per dieną padaro iš jūrų vandens 4,730,000 galionų geriamo vandens. Korporacija gavo užsakymą padidinti gamybą ligi 5,230,000 galionų per dieną.

Olandų valdoma Arubos sala Karibijos jūroje turi fabriką, kuris kasdien pagamina iš jūros 2,700,000 galionų vandens. Įmonė pagamina ir 15,000 kilovatų elektros 53,000 salos gyventojų ir didžiulei Standard Oil alyvos valyklai. Vandens fabriką pastatė G. & J. Weir,

Ltd, iš Glasgovo, anglų firma. Prieš porą metų Coalinga, Cal., pasidarė pirmuoju miestu Amerikoje, kuris naudojasi viet. tik elektroniskai išvalytu jūros vandeniu. Būda išvalyti druską surado Tonics, Inc., iš Cambridge, Mass. Kai miestas gabendavo gėlą vandenį vagonais, 1,000 galionų kainavo \$7.07. Dabar kainuoja \$1.45 už 1,000 galionų.

Negevo dykumoj Izraelio Amerikos firma Fairbanks Whitney stato fabriką, kuris paruoš per dieną 250,000 galionų gėlo vandens. St. Thome, didžiausioje Virginijos saloje, Amerika stato 275,000 galionų per dieną galingumo vandens fabriką. Sala dabar tenkinasi lietaus vandeniu ir importu iš Portorikos.

Amerikos vidaus reikalų departamentas stato penkis gėlo vandens fabrikus, norėdamas surasti pigiausią nudruskinimo metodą. Neseniai buvo atidarytas tokios vandens fabrikas Freeporte, Tex. Per dieną pagamina 1 mil. galionų gėlo vandens. Fabriką statė Chicagos firma Bridge & Iron Co.

Jūros vandens sušaldymo metodus nudruskinimui, pasirodė brangesnis, negu nudruskinimas paverčiant jūrų vandenį į garus ir paskui juos kondensuojant į gėlo vandens lašus. Trečias metodas atskirti druską iš vandens yra elektrokinis. Dėms ką atskiria elektros lauko ir plonos plastikinės membranos pagalba.

SKAICIAVIMO MASINA PRIEŠ 2000 METŲ

Atėnų nacionaliniame muziejuje saugomos liekanos „skaičiavimo mašinos“, turinčios daugiau kaip 2000 metų. Šia mašina dar 65 metais pr. m. e. buvo apskaičiuojami planetų keliai.

IDUBA ŽEMĖS PLUTOJE

Prieš kelerius metus Kolumbijos universiteto (JAV) mokslininkai numatė, kad Atlanto ir Indijos vandenynų dugne aptiktos idubos turėtų jungtis. Ne

K. B. BANAITIS...

Atkelta iš 4-to pusl.

jūryje, žvejų kaime ir Jūratės gintaro rūmuose.

Preludė žvejai ruošiasi plaukti jūron. Žvejų chorą linksmai dainuoja: „Ei, jūruže mylimoji...“ Choras parašytas linksmoje nuotaikoje, skambūs. Išgirdę toliumoje moterų chorą, klausosi. Jos dainuoja linksmai. Abudu būriai greit susijungia į mažų chorą. „Po augštas kalnus vaikščiojom...“, dainuoja visi drauge. Plačiai dainuojama daina su orkestro pritarimu daro gražų įspūdį. Po to susitarę ir visi susikaupę gieda maldą į dievaitį Perkūną, prašant sėkmės žūklei. Įdomiai chorą vysto vietomis iki šešių balsų naudojamos muzikinės imitacijos. Seka merginų pasikalbėjimas su Kastyčiu, atsiliekančių nuo žvejų būrio. Jis plauksias vienas.

Kastytis jaučia Jūratės meilės burtus, užsisvajoja ir dainuoja ariją „Koks vakaras ta mus!“. Muzika svajinga, melo dijoje jaučiasi daug romantiškos ir lyrikos. Toli jūroje pasigirsta žvejų daina „O sesele, mes ištrauksim daugelį gintaro perlų“. Pasirodo Jūratė, susimąstiusi prakalba: „Kastyti, jaunuoli! Pamiški tu žemės sapnus“ ir dainuoja ariją apie meilę, apie gintaro rūmus, pasisakydama ir kas ji tokia yra: „Lenkias vėjas man pamojus, dūksta bangos man paliepus“. Po to seka Jūratės ir Kastyčio dialogas, kol Jūratei pasiseka savo meilės, burtuose Kastyti suvilioti. Prisijungia undinių choras, dar daugiau išplėsdamas Jūratės pasakojimą apie laimingą naują gyvenimą gintaro rūmuose.

Užburtas Kastytis išgirsta jo mylėtą Rūtėlę, kuri prisitūnčia ma dainuoja linksmai: „Už jū

seniai amerikiečių mokslinio laivo „Vema“ ekspedicinių tyrimų dalyviai visapusiškai ištyrė šio vandenyno dugną. Buvo nustatyta, kad iš tikrųjų po vandeniu esama 45 tūkst. mylių ilgio idubos. Atlanto vandenynėje ji nusidriekusi šiaurės ir pietų, o paskui pereina į Indijos vandenyną. Savo pradžioje iduba yra 4—20 mylių pločio gale — 1—5 mylių.

Nuo pagrindinės idubos atsišaka keletas atšakų: viena pasuka į Arabų jūrą, antra — į Japoniją, esantį tarp Antarktikos ir Naujosios Zelandijos, Makuri salų kryptimi, toliau perėina į Ramųjį vandenyną ir nusidriekia Velykų salos link. Trečioji, šiaurinė atšaka eina į Kalifornijos įlanką. Būdinga, kad iduba eina seismine zona.

reliu už marelų“. Dialogai ir Rūtėlės švelni, giliai skausminga arija: „Neplauk Kastyti, j mariai!“ Po šios, tikrai so listei dėkingos arijos Kastytis galutinai atsiveikina ir išplaukia sudanuodamas arioso: „Užkite bangos, neškite laivą“. Rūtėlė ant kranto desperatiškai saukia: „Ak! Pikoji devė užbūrė! O, neplauk, maldauju tavęs, Kastyti!“ Tuo pirmasis veiksmas baigiasi.

Ryto saulei šviečian, merginos taiso tinklus. Toliau mato si jūra ir Kastyčio tėvų namelis. Po trumpo orkestro įžangos merginų chorą dainuoja pastoralinės nuotaikos, su tolimais ir išplėtimais išvystytą laudies melodiją, kuri labai efektingai skamba: „Sutasy sim tinkelius“. Motina, nesulaukusi Kastyčio, ateina pažiūrėti, dainuoja arijetę dėl Kastyčio negrįžimo: „Žvejai seniai sugrįžo...“ Viena mergaitė, pastebėjusi laivelį, sušaukia: „Žiūrėkit! Jau grįžta Kastytis!“ Merginų chorą linksmai dainuoja.

Po trumpo dialogo Kastytis dainuoja ariją — Laivinę (D. Sruogos žodžiai). Atvyksta tas, seka aštrus pasikalbėjimas su sūnum. Kastytis pasisako mylis Jūratę, dainuoja arijetę: „Aš jūroje nežvejoju...“ Tėvas jo išsižada. Motinos gallesčiu apaminti Kastytis dainuoja atsiprašymo arijetę: „Brangieji motin, nerūstauki, nedejuok!“ palaipsniui augštin kylančių visiškai naują, būdingą melodiją. Pasirodo Jūratė. Vilioja Kastytį greičiau eiti į jos rūmus. Undinių choro lydiniai abudu eina link jūros: „Kai mėnulis auksą taką nušvies, žalia jūra perlais sužibės... Šito baigiasi antras veiksmas.

Jūratės rūmuose Undinės dainuoja: „Greit mėnulis patekės...“ Uudinė, įleidama scenos su vainikais, dainuoja E. draugė! Undinės!.. Ei, užkim kaip audra! Jūratės vestu vės!..“ Seka Undinių šokis, pro tarpius išsijungia choras. Po to pinasi dialogas Jūratės su Kastyčiu apie laimę, kurios čia susilaukė. Pasizada vienas kitą amžinai mylėti ir tt. Undinės klotas ant tako rožių vainikus. Jūratė su Kastyčiu eina sosto link.

Nepaprastoje laimėje ir links mume Perkūno dundėjimas nušėbina visus. Jūratė įsako: „Štai skelbiasi Perkūnas! Sukelkit vėjus! Sukelkit bangas kuo augščiau! Sutiksime dievą kuo linksniau!“ Kastytis neramus ir sujaudintas: „Ak, ne laimingas aš! Tai man grūmoja dievas! Ateina praktiki mas!“

Perkūno dundėjimas vis didėja, įsiveržia jūrų Vėjai. Vyrų

DYKAI

nerūkstanti kuro alyva

VISAM SEZONUI

3 laimėtojams

● Traukimas įvyks gruodžio mėnesį ir laimėtojai įgaus teisę būti aprūpintais kuro alyva rezidenciniam šildymui per visą šį sezoną (iki gegužės 31 d., 1962).

● Traukime dalyvauja tik centrinio šildymo ir pečių alyvos vartotojai.

● Laimėtojams bus gražinti pinigai, išleisti kurui nuo rugšėjo 1 d., 1961. perkant pas BILE KURĮ TIEKĖJĄ.

● Laimėjimų biletais bus aprūpinti visi klientai.

DO. 6-0515

Pristatymas
laike
valandos
* * *
Sudarome
sutartis
centriniam

šildymui
ir pečiams
* * *
Teiraukitės
mūsų
Automatinio
tikimo sistemos

RAYMOND BROS.

288-1st Ave.

LASALLE

bosų būrys unisonu perspėja galimai, išdidžiai dainuodami: „Jūratė! „Sese! Atskridom ta vės išpėti! Perkūnas rengia kerštą jums!.. Kad deivė myli žemės sūnų, ji tik dievus mylėt tegali!..“ Po dialogų Jūratės su vėjais, Jūratei grąsinant ne pabūgus, Perkūnas sukelia didžiulę audrą trenkia ir suardo gntaro rūmus. Undinės aimanuoja šoka su saubingu šėlimu. Sutemos. Žaibų šviesos. Kiek prašvitus, matomas Kastytis prie uolos prirakintas. Kastytis dainuoja tragišką ariją: „Ap linkui vien tamsa... koks vie nas aš esu...“ Tik girdimi žūk laužantys žvejai, dainuojantys operos pradžios laimingų laikų dainą: „O sesulėms mes ištrauksim daugelį gintaro perlų...“ Opera baigiasi.

Visa muzikinė operos kons trukcija grynai lietuviškos tautos balsais pagrįsta. Yra labai archainių melodinių aidų, piemenėlių rypavimų; plačiai vartojami tipingi mūsų melodi joms kvarčių, kvinčių šuoliai ir

senosios būdingosios kadenci lingai, išdidžiai dainuodami: jos bei ilgi nutęsimai užbaigose ar pusinėse frazių sustojimų kadencijose. Visa muzika perdėm persunkta lietuvių sielai artimo mis muzikinėmis melodijomis. Tai grynai lietuviška opera.

Visa dvelkia naująja muzikos dvasia, autoriui šiuo metu būdinga, einančia su dabarties pasaulinės muzikos kryptimi.

Kompozitorius yra vietomis nepaprastai lyriškas, romantiškas, bet kur reikia, nevengia šiurkštumų ir aštrių disonansinių sąsambų. Visa paprasta, daininga, melodinga. Viskas, kaip solistams taip ir chorams, lengvai išmokstama ir dėl melodin gumo lengvai mintin įstinga greit nepasimiršta.

Šia brangia, prof. K. V. Banaičio suteikta mūsų tautai do vana tenka tik pasidžiaugti ir palinkėti, kad jis sėkmingai pruoštų instrumentaciją, galutinai parengdamas operą. (D).

Kaip būtų puiku, jei šia operą mes išviečiai ir pastatytume!

Dr. Roman Pniewski

Daugiametė praktika didelėse ligoninėse ir klinikose. Vidaus ligų, akušerijos ir venerinių ligų specialistas. 3537 PARK AVE., Montreal. Tel. VI 5-7623. Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų.

BELLAZZI - LAMY, INC

DO 6-6941 7679 George St., Lasalle.
Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.
Insuliacija, Ten-Test, Masonite, statybinis popieris.

M. MAČIUKAS

VYRIŠKŲ IR
MOTERIŠKŲ RŪBŲ
SIUVEJAS
AUGSTOS KOKYBĖS
RANKŲ DARBAS
ANGLISKOS MEDŽIAGOS

79 ir 81 St. Zotiue St. E.
Tel. CR 7-0051. MONTREAL.

ME7-6727

DE LUXE CLEANERS

Sav. P. RUTKAUSKAS

117 — 6th Avenue,

LACHINE.

A. NORKELIŪNAS

Commissioner of the Superior Court of Montreal

MONTREAL ENTERPRISEJ REG'D.

.. VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

6695—35-ta Ave., Rosemount (kamp. St. Zotiue)
Montreal 36, Que. Tel. RAYmond 7-3120.

SIUNTINIAI

Visų rūšių siuntiniai pigiausiomis kainomis per JANINĄ ADOMONIENĘ.

Kreiptis: 1674 Couvrette St., Ville St. Laurent,
Montreal, P. Q. Tel. RI 4-6940.

Įvairūs Draudimai:

GYVYBĖS, PENSIJOS, LIGOS ir kt.
GAISRO, AUTOMOBILIŲ, VAGYSTĖS ir kt.

Vacys H. Žižys

Greitas ir sąžiningas patarnavimas.

Tel.: įstaigos VI 2-1427; namų LA 3-1084

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000

prez. J. Skučas, RA 2-6152, 6966-44 Ave. Rsm.

Izd. E. Griganavičiūtė. Telef. RA 7-4097.

Reikalų Vedėjas D. N. Baltrukonis, CR 6-5075.

LIETUVIŠKOJE MEDŽIO DIRBTUVĖJE

BALTIC

Daromos įvairios durys, langai, virtuvėms kabitai ir kiti įvairūs medžio dirbiniai.

SAV. K. KIAUŠAS ir J. ŠIAUČIULIS
yra tos srities specialistai su 22 metų praktika Lietuvoje, Vokietijoje, Anglijoje ir Kanadoje.

Lietuviams nuolaida.

Adresas: 547 Lafleur Str., Ville LaSalle,
Montreal, P. Q. Tel.: DO 6-3384.

TORONTO

LIETUVIŲ NAMŲ ŠERŲ IR ALYVOS VAJUS.

„N. L.“ Nr. 40 buvo parašyta, kad T. L. N. šerų vajus da vė gražių vaisių, o alyvos užsakymas nedavė patenkinamų „išdavų“. Tikrumoje, yra kaip tik priešingai. Šerų parduota tik 30, o alyvos užsakymų gauta 60, ir dar negalas.

Surinkti 3—4 šimtus alyvos naudotojų, nėra taip lengva, kaip koresp. mano, nes vargu ar iš viso tiek lietuvių alyvos naudotojų yra. Jei surinksime 100, tai jau bus patenkinamos „išdavos“, turint galvoj, kad pernai surinkta tik... 4 naudot. Be anksčiau minėtų pavardžių, spalio mėn. L. N. šerūs įsigijo: Hamiltono L. N. pirm. St. Pak

šys ir J. Žiurinskas. Alyvą per L. N. užsisakė: J. Matulaitis, A. Masionis, J. Žekas, Z. Dobilas, S. Treigys, A. Čeponis, K. Zabiela, V. Vaitkus, Ambež Investment (Bumbulis), P. Matulevičius, P. Stučka, T. Daly, Dr. J. Urbaitis, J. Vaškevičius, J. Budrevičius, Ch. Janston, Pr. Bastys, S. Miniota ir K. Kalendra.

Pranešama alyvos užsakymo, kad sutrikus motorui (oil burner) ir sustojus šildymui reikia skambinti tiesiai alyvos tiekimo kompanijai tel. LE 7-2661 ar LE 7-2662.

P. L.

SUDBURY, Ont.

DEMOKRATŲ KOVA SU KOMUNISTAIS SUDBURY

2.

Sprogsta ašarinės bombos, liejasi ašaros ir... kraujas.

Laimėjusi bylą, rugsėjo 10 d., 598 skyriaus valdyba sukvietė visų unijos narių susirinkimą — „Mass Rally“. Tam reikalui Canadian Labour Congress pasamdė Sudbury Arena — salę, kurioje gali tilpti 12 tūkst. žmonių. Garbės svečiais buvo pakviesti — Claude Jodoin, President of Labour Congress, Bill Mahoney, Vicepr. CLC, Canadian Director of United Steelworkers ir Larry Sefton, Vicep. CLC, 6 district Director United Steelworkers unijos.

Rugsėjo 10 d. vakare, 6 v., tūkstančiai unijos narių rinkosi į Arena — salę išklausti pranešimo apie teismo nutarimus ir svečių kalbas. Apie 200 metrų nuo Arosos — salės, aikštėje prie karuose žuvusius Sudburio pariams paminklo, priklausio Canadian Legion sąjungai per 300 K. Smith rėmėjų užsisėgusių Mine Mill unijos ženkliukus po jo „audringos“ kalbos dideliu būriu atžygiavo prie salės, kuri buvo jau uždaryta; nenorint įsileisti Smith, Solski, Kenedy ir kt.

Įniršę c. v. rėmėjai pradėjo laužti duris išdauždami stiklus. Policija bandė minią skirstyti, bet pasiradė, kad jos jėgos per silpnos. Tada polic. v-ko pavaduotojas į žmonių minią sviedė ašarinę bombą. Pasipylė troškinančių ir akis erzinančių dūmų debesys, o žmonės čiaudėdami ir ašarodami bėgo į šalis, kur nesiekė dūmai. Per išdaužtų stiklų duryse skyles dūmai pateko į salę.

Vėliau vienos durys buvo atidarytos ir visi, neišskiriant ir Smith, Solski ir kt. atsidūrė salės viduje. Don Gillis norėjo

Lietuviai advokatai
NEIMAN, BISSETT & SEGUIN

Barristers, Solicitors,
Notary Public.

35 Heyden Street
(netoli Bloor ir Yonge)

Toronto 5, Ont.

Tel. Ofice WA 4-9501

Res. BE 3-0978

Lietuvio Advokato Įstaiga.

Victor D. ALKSNIS
Advokatas — Notaras

124 Galley Ave.

Toronto 3, Ont.
Telefonas EM 2 2585

A. E. McKAGUE, Q. C.

Barrister and Solicitor
Advokatas ir Notaras.

Tel. EM 4-1394, EM 4-1395.
1008 Northern Ontario Bldg.
330 Bay Street,

Mine mill unijų suvažiavimas—convencija.

Į Edmontoną rugsėjo 20 d. suvažiavo visų unijos skyrių atstovai aptarti organizacinius reikalus, 598 unijos skyrius iš 17 tūkst. narių buvo suspenduotas, todėl į suvažiavimą nuvyko 3 asmenys, kaip stebėtojai, be balsavimo teisės. Svarbiausias suvažiavimo tikslas buvo rasti formulę, kaip priversti 598 unijos skyriaus narius paklusti Mine mill centro valdybos įsakymams.

Steelworkers unija veikia.

Iš ankščiau matėsi, kad Steelworkers of America ruošiasi kovai su Mine mill and smelter workers unija, o dabar visas paaiškėjo, nes Sudburyje, Port Colborne, Thompson ir Huntington, W. Va. įsteigė narių verbavimo punktus priskirdami daug organizatorių, taip pat kovai ir narių verbavimui naudoja spaūdą, radio, televiziją ir deda visas pastangas prokomunistinė Mine mill unijai panaikinti.

Nariai Amerikoje
Per
Steelworker 1,000,000
Mine Mill 52,000

Turtas
Apytikriai
\$23,000,000
Skoloje Teamsters unijai

Rugsėjo 24 d. Mine mill centro v-bos atstovas Skinner viešai pranešė, kad jų vedamą sunkią kovą sutiko paremti Teamsters (Amerika) — Hofa unija ir, kad kelių dienų laikotarpyje jų pagalba jau bus Sudburyje.

Mine mill unijos vadai kaltino RCMP.

Canadian Royal Mounted Police viršininko pavaduotojas Mc. Lellan, pranešė, kad vienintelė Kanadoje ir USA Mine mill & smelters workers unija yra vadovaujama komunistų ir yra jų įtakoje, taip pat išmesta iš tautinių unijų centro.

Pabaigai.

Neatrodė, kad Hoffa (Teamsters), turėdamas užtektinai

SPORTAS

Atkelta iš 3-čio psl.

dirvonus! Visur ir visada, kiek jėgos ir ištekliai leis, esu pasiruošęs talkininkauti.

IŠ LIETUVOS

— Vilniaus Spartako futbol komanda pralaimėjo sostinėje Maskvos Dinamo 1:2. Rusų vartus gynė garsusis L. Jasinas, laikomas geriausiu vartininku. Rungtynes Vilniuje stebėjo 20 tūkst. žiūrovų. Nežiū

rint šio pralaimėjimo, vilniečiai liko žaisti augštoje Sov. S. gos lygoje, nes prieš tai jie laimėjo rungtynes prieš Moldavą net 4:1. Iš augštosios lygos „iškrinta“ estų Kalevas.

— Lengvosios atletikos pirmenybėse, be jau praneštos pirmos vietos disko metime ir antros rutulio stūmime, antrą vietą taip pat užėmė A. Vaušas šuolyje į tolį, nušokęs 7,55 m. Tas pats sportininkas atsiekė naują Lietuvos rekordą triuolyje, nušokdamas 15,42 m.

— Tarpvalstybinį stalų teniso turnyrą Leningrade, dalyvaujant ir anglų sportininkams, laimėjo mūsieškis A. Saunoris.

— Darkoma leituvių kalba ir sportiniame gyvenime. Štai kaip skelbimuose įrašyti sakiniai: „TSRS „A“ klasės futbol pirmenybės tarp: Maskva Dinamo — Vilnius Spartakas“.

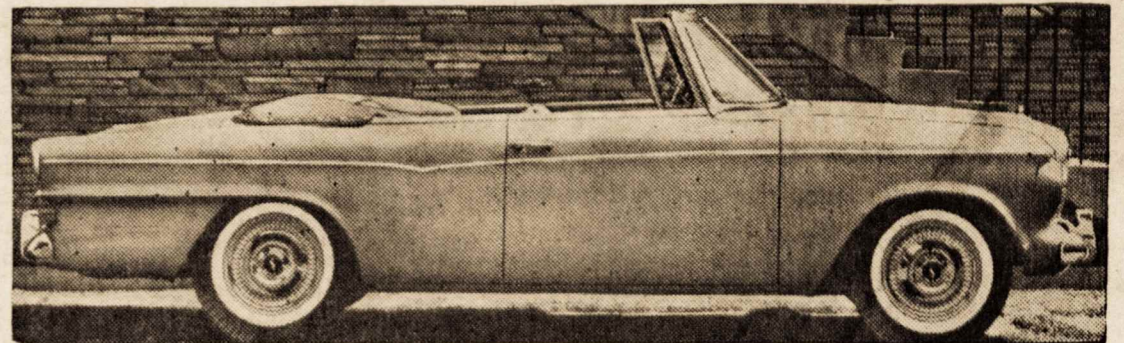
— Algimanto Baltušniko disko metimo rekordas (57,93 m.) pasaulio tautų tarpe, yra ketvirtoje vietoje. Pirmauja amerikiečiai (60,72 m) prieš lenkus, vengrus. Taigi, po buvusio pasaulio meistrės B. Zalagaitytės — Kalėdienės, Algimantas yra iškiliausias mūsų lengvaatletis.

— J. Sodaitytė atsiekė naują Lietuvos laimėjimą — nuplaukė 200 m nugara per 2 minutes 53,5 sek.

— Lietuvos ledo rutulio s-

LIETUVIAI KURIA LIETUVISKĄ SEIMĄ

Savo laimei ir tautos gerovei. Kas neranda lietuviškos aplinkos, tesikreipia adresu: G. Žilvitis, 7722 George St., LaSalle, P. Q., Canada. Paslaptis garantuota. Patarna vimas nemokamas, nes reikalas tautinis.

1962 METŲ STUDEBAKER

LONDON, Ont.

BUS LABAI ĮDOMUS VAIDINIMAS

Londono skautai pakvietė Detroito Mėgėjų Sambūrį, vadovaujamą Z. Arlauskaitės — Mikšenės. Ji sutiko atvykti į Londoną ir pastatyti T. Bran don 3 veiksmų komediją „Karlo teta“.

Vaidinimas statomas lapkričio 4 d. 8 val. vakaro, 305 Queens Ave. Public Library salėje — auditorijoje.

Šis veikalas nepriklausomoje Lietuvoje turėjo labai didelį pasisekimą. Gautas pelnas skiriamas Londono ir jo apylinkės lietuvių vaikų eglutei ir dovėlėms.

Kviečiame visus Londono ir jo apylinkės lietuvius su šeimomis atsilankyti ir pamatyti šį labai įdomų veikalą. Vaikučiai mėgijimas laisvas ir nemokamas.

Vaidinimas prasidės punktualiai, prašoma nevilnoti.

V. Gudelis.

PAGAUSEJO MOKINIŲ

Londono lietuvių šeštadieninė mokykla žymiai pagausėjo mokinių. Spudarytos net keturios grupės — skyriai. Kaip ir pernai, dirba du mokytojai.

Pažymėtina, kad beveik visi mokiniai yra jau gimę čia — Kanadoje. Pradžioje su jais dirbti sunkiau, nes kai kurie sunkiai lietuviškai kalba, bet tie, kurie mokyklą lanko jau antrus metus, lietuviškai pasiskaito ir jų kalba apsilgina.

PASTATĖ PAMINKLĄ

Birželio mėn. viduryje, kaip jau buvo rašyta, tragiškai žuvo londoniškė lietuvaite Nijolė Mačytė. Senuoliūs tėvelius labai užjautė visi Londono lietuviai ir juos parėmė pinigėmis aukomis. Tačiau tėveliai, norėdami įamžinti Nijolės atminimą, už gautas aukas parūpino ir pastatė Šv. Petro parap. kapinėse labai gražų paminklą.

Paminklo pašventinimo iškilnėse dalyvavo gausūs būrys tautiečių bei vietos skaučių ir skautų vienietai, nes Nijolė buvo jų narė ir vadovė.

Tėveliai — Andrius ir Ona Mačiai visiems tautiečiams labai nuoširdžiai dėkoja už gautas aukas. Jiems labai malonu kad jų dukrą visi pagerbė ir įgalino pastatyti paminklą.

L. E-tas.

St. CATHARINES, Ont.

KRISTAUS KARALIAUS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Ivyks spalio 29 d., sekmadienį, paskaitą, po kurios trumpa mėn. 10 val. ryto, pradedant iškilnė programa, kurią išpildys mingomis pamaldomis, po kurių tuojau pasiaukojimo aktais Kristui Karaliui. Svečias iš Toronto p. J. Matulionis skaitys Niagara Falls.

Lietuviai veikia visur

PROTESTANTIŠKO LIETUVIŲ JAUNIMO SĄSKRYDIS ČIKAGOJE

Iš įvairiausių Kanados ir Amerikos kampelių protestantų lietuvių jaunimas rugsėjo 2—3 dienomis buvo susibūręs Čikagoje.

Atatinkamomis pamaldomis jis buvo atidarytas lietuvių Tėviškės bažnyčioje. Pamaldas atliko Tėviškės bažnyčios pirm. vik. Algimantas Žilinskas.

Susirinkus jaunimui ir jo svečiams lietuvių Tėviškės parapijos salėje, pirmiausia buvo išklaudyti ta proga pareikšti ir gautieji sveikinimai. Lietuvių gos pirmininku išrinktas J. Kli mas. Laisvės metais, žis priklausė Kauno (vėliau Vilniaus) L. GSF klubui, žaisdamas už Lietuvą ledo rutulio ir futbolo rinktinėse.

— Lietuvos šachmatų meistris V. Mikėnas, parašė savo atsiminimus „35 metai prieš šachmatų lentos“, kuriuose autorius trumpai supažindina su savo biografija, Lietuvos šachmatų istorija, kovos su žinomiausiais achmatininkais, paduodamas 60 rinktinių V. Mikėno sužaistų partijų.

Tėviškės parapijos kunigui A. Trakiui suvažiavimo dalyviaus pristatius, pirmuoju sąskrydžio sveikintoju buvo Lietuvos atstovas Juozas Kajeckas. Garbingai svečias iš Washington, pasveikinęs susirinkusiuosius savo ir gen. konsulo dr. P. Daužvardžio vardu, savo žodyje pareiškė, kad vieninteliu išsivysėjimo inkaru nuo gresiančių pavojų šių dienų pasaulyje esąs laikymasis principų. Jeigu jaunulis save prie principų laiko, jis turis ir idealą. Lietuvos atstovas linkėjo jaunimui suvažiuoti vimo sėkmės, kad jo vaisiais galėtų nors dvasioje džiaugtis ir didžiuliais pavergtoji tauta.

Toliau sąskrydyje dalyvavusių jaunimą sveikino lietuvių Tėviškės bažnyčios tarybos var du V. Bendikas, „Mūsų Sparnų“ red. vardu kun. P. Diys, Mažosios Lietuvos dr-jos pirm. J. Pėteraitis, kun. Burbulis, kun. Trakis, kun. Dr. M. Kavalis ir kiti. Be to buvo gauti raštiški sveikinimai iš Vyriausios Lietuvių Evangelikų Liuteronų bažnyčios tarybos per

Nukelta į 7-tą psl.

Taupyk ir skolinkis

Toronto Lietuvių Kredito Kooperatyve „PARAMA“

Bustinė: Lietuvių Namai

1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont., tel. LE 2-8723

Už santaupas moka nuo 4% ligi 5%.

Už asmenines paskolas ima tik 8%.

Už paskolas morgičius — 7%.

Paskolos mirties ir invalidumo atveju apdraustos.

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydy.

Darbo valandos:

Pirmadieniais ir penktadieniais nuo 10 v. r. ligi 1 val. p. p. ir vakarais nuo 5.30 ligi 9 v. v.

Antradieniais nuo 10 v. r. ligi 1 v. p. p. ir vakare nuo 7—9 v.

Trečiadieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 v. r. ligi 1 v. p. p.

REIKALAUKITE

Penmans

NAILONU SUSTIPRINTAIS KULNAIS IR PIRSTAIS

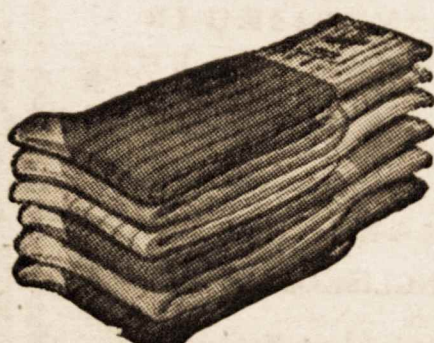
DARBINIŲ KOJINIŲ

JOS IŠLAIKO ILGIAU UŽ KITAS

Jos tikrai laikys ilgiau — labai patogios — labai vertingos

PENMANS DARBO KOJINĖS

Yra jų įvairių rūšių ir svorių, tinkamų kiekvienam darbui — tai geriausias pirkinys bet kokių kainų grupėje.

TAIP PAT APATINIAI — VIRŠUTINIAI RŪBAI

GARSŲS NUO 1868 METŲ (WS 9-4)

Gruodžio 2d. N.L. 20 metų sukaktuvių minėjimas

MONTREAL

TRADICINIS BALIUS

LIETUVIAI STUDENTAI

Lapkričio 4 d., šeštadienį, 7 val. vakaro Aušros Vartų salėje įvyksta mūsų didysis tradicinis šeštadieninis mokykloms paremti balius.

Programoje: sol. J. Pauliūtė, išraiškos šokio šokėja B. Vaitkūnaitė, aušt. L. Barauskas. Vėliau šokiai, užkandžiai, pasilinksminimai ir staigmena. Visi tautiečiai maloniai kviečiami atsilankyti.

Tėvų Komitetas.

MOKYKLŲ REIKALAI

Dr. V. Kudirkos vardo šešt. mokyklos tėvų ir mokytojų suširinkime 1961-62 mokslo metais tėvų komitetą išrinkta: pp. Vilčinskienė, Žižienė, Možuraitienė, Kirkilionienė, Skučas ir Išganaitis.

Mokyklos vedėja p. Blauzdžiūnienė prašė tėvus padėti platinti privalomus neokana diečių mokyklų komiteto biletus į festivalį Forume.

Kreiptasi į tėvus dėl vaikų punktualaus lankymo. Taip pat prašyta tėvai aktyviai dalyvauti mokinių parengimuose.

Mokytojai, dalyvaujant Kulšūros F-d'o Ig. p. Rimkevičiui, tarėsi dėl Kalėdų eglutės parengimo.

Šiais mokslo metais mokytojai ves skyrius: P. D. Gečienė — paruošiamąjį ir I-jį, p. Baltonienė II, p. Navikienė III, p. Blauzdžiūnienė IV ir p. A. Kavaliūnaitė V ir VI.

LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS MONTREALYJE

ruošiamas lapkričio 26 d., 5 v. pp. Aušros Vartų salėje.

Minėjimą ruošia L. K. Mindaugo šaulių kuopa kartu su L. K. kūrėjais - Savanoriais ir Lietuvos Atsargos karių Ramove.

Minėjime numatyta plati ir įvairi programa. Plačiau apie ją bus paskelbta sekančiuose N. L. laikraščio numeriuose.

Montrealio Lietuviškoji visuomenė maloniai kviečiamas Lietuvos kariuomenės šventės minėjime dalyvauti.

● Pp. Ratavičiai nusipirko tabako ūkį Ontario prov., tabako ūkių srityje, ir ten ruošiasi keisti gyventi.

Dr. V. GIRIUNIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
3938 Rosemont Blvd.
RA 7-5552; namų RA 1-0656.

Dr. J. ŠEMOGAS
5441 Bannantyne, Verdun.

Pirmadienį ir ketvirtadienį | 2-4; 7-9 p. m.
antradienį ir penktadienį | 2-4 p. m.
trečiadienį | 7-9 p. m.
šeštadienį 11-1 p. m.

PO 7-3175; namų DO 6-9582.

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. J. MALISKA
1396 St. Catherine St. W.
Siute 419, tel. UN 6-8235
Namų tel. DO 6-0682

Nosies, gerklės ir ausų specialistas ir chirurgas
Dr. R. CHARLAND
78 St. Joseph Blvd. W.
VI 2-9958

Dr. E. Andrukaitis
956 SHERBROOKE E.
Tel.: LA 2-7236

Šiais metais įstoje į augštasias Montrealio mokyklas:

Į Loyola College: humanitar. fakultetą, Sigitas Baršauskas; Prekybos fak.: Viktoras Lukošius; Inžinerijos fakult.: Emil. Knystautas, Vaidutis Lukoševičius, Viktoras Rupšys, Raymondas Petrauskis ir Eimutis Tekutis.

Į Montrealio universitetą (prancūzų): Farm. fak., Alg. Rudinskas; Politechnikos fak. Alvydas Bulota.

Į McGill universitetą: Meno fak., Romas Išganaitis; Inžinerijos fak., Edmundas Kalauskas.

Į Marianopolis College: Humanitarinį fakultetą, Pranciška Ilgūnaitė.

Į Šv. Juozapo mokytojų College: Elvyra Mikolajūnaitė.

PIRMASIS MONTREALIO Š. M. LIETUVIŲ STUDENTŲ SUSIRINKIMAS

Įvyko šeštadienį, spalio 21 d. pp. Šemogų bute. Susirinkime apie lietuvius Kanadoje ir J. A. V. paskaitą turėjo Dr. I. Gražytė. Ta pačia proga studentai, kurių buvo susirinkę apie 30, aptarė savo reikalus, numatė savo tradicinį „Initium semestri“ ir išrinko šiuo mokslo metų valdybą: Algis Gražys pirm., Eimutis Tekutis sekret., Rūta Šemogaitė parengimų vedėja, Lilija Strėlytė išdin. ir Viktoras Rupšys valdybos narys.

Initium semestri, kuris įvyks artimu laiku, bus paskelbta „N. Lietuvoje“, prašoma sekti.

Valdyba.
SVARBUS POSĖDIS
Galutinai užbaigus visus Lietuvos Dienos atskaitomybės darbus ir paruošus apyskaitos projektą, jos priėmimui ir patvirtinimui lapkričio 2 d. (ketvirtadienį) 8 val. vak., Aušros Vartų posėdžiui kambaryje po klubo bonija šaukiamas Rengimo komiteto ir Seimelio Prezidiumo posėdis. Kadangi bus paskutinis po didžiojo mūsų atlikto darbo posėdis, tai prašome visus dalyvauti.

VIII-tosios Kanados Lietuvių Dienos Rengimo Komitetas.

Dr. V. PAVILANIS
3439 Beaconsfield,
N. D. G., Montreal.
HU 1-8437

Dr. A. O. JAUGELIENĖ
Dantų Gydytoja

1410 Guy St., 1 a. 11 kamb.
WE 2-6662; namų PO 8-8096

ADVOKATAS
STASYS DAUKŠA, LL. D.

4 Notre Dame St. E.
Suite 901
UN 1-8933

ADVOKATAS
JOSEPH P. MILLER,
B. A., B. C. L.
Suite 205

168 Notre Dame St. E.
UN 6-2063 ir UN 6-2064
Resid.: 40 Laflaur,
LaSalle. DO 6-1570

NOTARAS
JUOZAS BERNOTAS
B. A., B. C. L.

215 St. James West,
7 augštas.
Tel.: AV 8-3115.

NATIONAL SURVIVING TRADING

the Corps of

ROYAL CANADIAN ENGINEERS

3 Field Engineer Regiment CA(M)

• Išigykite karinio inžinieriaus specialybę „National Surviving“ kursuose gaunant atlyginimą pagal kariuomenės tarifą.

• Įsirašykite į šėsių savačių kursą tuo patarnaujant kraštu.

• Priimami statybininkai: staliai, mūrininkai, plumbenai, dažytojai, metalo plokščių darbininkai elektrikai, plieno darbininkai.

Priėmimas pradėdamas spalio 16 ir tęsis iki lapkričio 3 d.:

HILLSIDE ARMOURY, 3 Hillside Avenue,

Westmount, Que. Tel. WE 5-7888.

Kreiptis kasdien 1.30 iki 4.30 p. m.

Pigiausias ir sąžiningiausias

LIETUVON SIUNTINIŲ SIUNTIMAS

yra per

„Lietuvių Prekybos Bendrovę“ Londone.

Suinteresuoti prašome skambinti PO 7-4530.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS ŽINIOS

Keturiasdešimt valandų atlaidai šią savaitę — penktadienį, šeštadienį ir sekmadienį. Penktadienį ir šeštadienį 8 val. vakaro mišios ir pamokslas, sekmadienį sumos metu — užbaigimas.

Aukoko bažnyčiai J. Skučas 50 dol. ir P. Pauliukaitienė 50 dol.

Rinkliava bažnyčioje \$141, 20, aukos gėlėms — \$123.17.

Parapijos komitete posėdis paskirtas lapkričio 5 d. po sumos parapijos svetainėje.

DLK VYTAUTO KLUBO REIKALAI

Biznis klube eina labai gerai, nes yra pasiekęs pokarinį rekordą ir dar kyla.

Pašalpinės klubo draugijos narių susirinkimas įvyks lapkričio 5 dieną, 2 val po pietų.

Nariai, kurie dar nėra susimokėję nario mokesčio prašomi atkreipti dėmesį į lapkričio 5 dienos Pašalpinės draugijos susirinkimą, nes kas ši trimestrį ne susimokėję nario mokesčio pagal klubo įstatus turės būti išbraukti iš narių tarpo.

Kalbama, kad Klubas gavęs architektų V. Zubo projektą, kuriu siūloma klubui persitvarkyti. Projektas klubiečių tarpe sukėlęs susidomėjimą ir esą svarstomas.

ARCH Realities R'd.

Pr. Rudinskas, HU 1-2957

2415 Park Row East N. D. G.

LaSalle, 4 Ave., tripleksas iš 6-3-3 kambarių, kaina \$26,000.

Verdun, 4 butai po 4 ir 5 kambarius; pajamos \$3,300, kaina \$31,000. Didelis lotas, gera vieta.

Juozas Gražys kailių siuvėjas

SIUVU PAGAL UŽSAKYMUS IR PARDUODU GATAVUS KAILINIUS PALTUS, ŽAKETUS, STOLES.

Taisau ir remodeliuoju senus

Primu vasaros laikymui.

6396 BANNANTYNE, VERDUN.

Tel.: dienomis AV 8-2352

po 6 val. PO 7-6183.

Taupyk ir skolinkis

SAVO KREDITO KOOPERATYVE „LITAS“

Santaupos pilnai apdraustos. Paskolos lengvai ir greitai duodamos bet kokiam geram tikslui. Bankas veikia: Šiokia dienais 1451 Crawford Bridge Ave, Verdun — pirmadieniais nuo 10 iki 1 val., ir nuo 7 iki 8 val., trečiadieniais ir penktadieniais nuo 7 iki 8 val. Sekmadieniais Aušros Vartų Parapijos salėje nuo 10 val. 30 min. iki 1 val.

Visais paskolų reikalais kreiptis pas Ved. padėdį Pr. Rudinską, tel. HU 1-2957.

Pirm. J. Bernotas, AV 8-3111. Ved. D. Jurkus PO 7-4280

TORONTO

ČIURLIONIO ANSAMBLIS

ir sol. A. Stempužienė — V. Verikaitis, Toronto, šį šeštadienį spalio 28 d., 7.30 v. vak., punktualiai, Central Technical School Auditor., 275 Lippincott Str. — Harbord ir rytus pusės bloko nuo Bathurst g-vės (įėjimas iš Harbord Str.), duos visų laukiamą didelį koncertą.

Biletai po \$ 1.50, 2, 2.50 ir 3. Moksleiviai 50 ct. specialiai paritose vietose (balkone). Iš anksto gaunami dovanų ir plokščių krautuvėje „Daina“, 974 College Str. (prie Dover court Rd.). Tel. LE 4-1274 ir prie įėjimo.

Tuo po koncerto, Catholic Information Centre salėje, 830 Bathurst Str. (kampas Blocc

ir Bathurst) bus škilmingas čiurlioniečių priėmimas - susipažinimas su šokiais, muzika ir geru bufetu. Įėjimas 1 dol.

Visi maloniai kviečiami koncerte ir priėmime skaitlingai dalyvauti, pagerbiant čiurlionio ansamblio dainininkus bei nenuilstantį meno vadovą dirigentą muz. A. Mikulskį.

Šio koncerto globėjas yra Liet. radio programa

„Tėvynės Prisiminimai“.

GVIANOS FOTO PARODA

atidaryta spalio 20 d. The Royal Ontario Museum (100 Queen's Park), dalyvaujant Gvianos premjerui Dr. Ch. Jagar, ir tęsis iki lapkričio 12 dienos.

SUDARYTA RINKIMINĖ KOMISIJA

Praėjusį sekmadienį įvyko siame organizacijų susirinkime sudaryta Rinkiminė komisija Montrealio Seimelio rinkimams vykdyti šių metų gale. Komisijon išrinkti: Kostas Andruškevičius, Bronius Staškevičius ir Mykolas Juodviršis, o kandidatu Petras Peleckas.

Seimelį reikia išrinkti 15 asmenų, tai reikia išstatyti bent 20 kandidatų, todėl niei tautiečiai, kurie būsite prašomi šioms pareigoms, neatsisakykite šiam garbingam Montrealio lietuvių atstovavimo darbui.

Rinkimai vykdomi vadovaujantis K. L. B. nės Tarybos rinkimų taisyklėmis.

Vienam 20-ties ar mažiau kandidatų sąrašui išstatyti reikia 10-ties balsuotojų parašų. Visi kandidatai turi būti ne jaunesni 21 metų amžiaus, susimokėję B-nės solidarumo mokesį ir davę savo raštišką sutikimą. Seimelin siūlomų kandidatų sąrašas turi būti pažymėtas: a) eilės numeris, b) kandidato pavardė ir vardas, c) gimimo data, d) profesija ir e) adresas. Toliau seka 10-ties siūlytųjų parašai, kuriame turi būti tos pačios žinios, tik nereikia profesijos, bet turi būti pridėtas siūlytojo parašas. Prie sąrašo turi būti pridėti kandidato raštiški sutikimai būti renkama Seimelin.

Visi kandidatų sąrašai turi būti įteikti Rinkiminės komisijos pirmininkui K. Andruškevičiui, gyv. 499—83 Ave. Ceme dey, tel. MU 1-6406 iki lapkričio mėn. 19 d.

Rinkimų data ir vieta bus paskelbta vėliau, be manome, kad tai turėtų būti įvykdyta ne vėliau gruodžio antro sekmadienio.

Seimelio Prezidiumas.

Mrs. BLAKE

europietė spėjėja

pasako praeitį, dabartį ir ateitį. Atsako į visus klausimus. Jei turite rūpesčių ar sergate — būtinai pasimatykite su ja. Ji nums sunkiąją naštą nuo jūsų skaudančios širdies.

Atdara 9 a. m. iki 9 p. m. 3487 Notre Dame St. W. Tel. WE 3-6011.

Aut. 36 stoja ties durimis.

TAISAU IR DAŽAU

lengvas mašinas.

Lietuviams nuolaida.

Skambinkite telef. DU 9-0571.

V. Sušinskas.

I. G. ELECTRIC R'd.

Elektros kontraktoriaus

IGNAS GURČINAS

889 — 56 Avenue

Lachine. Tel. ME 1-0882

PAKVIESTI KONCERTUOTI

Sol. Jonė Pauliūtė ir akt. J. Akstinas pakviesi koncertuoti į Čikagą. Koncertą ruošia jaunimo namai, vedami kun. dr. J. Kubiliaus, SJ.

● Pp. Smilgevičiai pardavė savo namus St. Michel ir keliasi į vakarinę miesto dalį.

● Pp. Daugelavičiai, ligšiol gyvenę Montrealio rytuose, pardavė savo namus ir keliasi į vakarus.

● Dr. J. Mališka pardavė savo namą Lasalle ir keliasi į miesto šiaurinę dalį.

AUKSINĖS VEDYBINES SUKAKTUVES

labai gražiai suruošė Onai Jonui Karpavičiams dukters ir žentai, dalyvaujant p. Karpavičienės seseriai, ponai Šimekaitienei. Šeštadienį Šv. Kazimiero bažnyčioje buvo tam tikros bažnytinės apeigos, o po to parapijos salėje turtingai paruoštos vaišės, kuriose dalyvaavo per 200 asmenų - giminių, draugų, gerų pažįstamų, linkę jusių jubiliejams geros sveikatos ir ilgiausių metų.

● D. Norkeliūnas sirgo, buvo ligoninėje, kur jam padaryto nedidelė operacija, bet p. Norkeliūnas jau namie baigia sveikti.

● Kazlauskas Petras darbovietėje turėjo nelaimę, kurios pasekmėje neteko dešinės rankos didžiojo piršto dalies. Šiandienomis jam padaryta operacija. Užuoja!

● P. Jurkus, mineralogas, po vasaros darbų už Montrealio ribų, žiemos sezonui sugrįžo į metropolį, užsiauginęs barzdą...

LABAI GERA PROGA

Dėl išvykimo žema kaina parduodamas 6 kambarių vasarnamis.

St. Donat srityje, apie 60 mylių nuo Montrealio, prie gražaus ežero, sklypas 100x175. Teirautis telef. DO 6-5341.

DISTR. ESTATE BROKERS

177 Sherbrooke W. VI 2-8501

Pastatai — Žemė

Draudimas — Paskolos

8 apartamentai Parthenais g-vė, netoli šv. Kazimiero bažnyčios. 4 metų. Pajamų \$5,360 Nuomininkai apsidildo. Kaina \$35,000. Įmokėti \$10,000.

P. Adamonis RA 2-2472.

K. GUDŽIONAS

MASSON FURS

Parduoda gatavus, siuva naujus, remodeliuoja ir taiso senus

kailinius paltus. Vasarai saugus išlaikymas su apdraudimu.

3365 Masson St., Montreal.

Tel. RA 1-6005.